

KOPIËREN OP HET WERK

- Het fotokopiëren van reproductieplichtige documenten in het Nederlandse bedrijfsleven •

Een onderzoek naar het fotokopiëren van reproductieplichtige documenten in het Nederlandse bedrijfsleven, uitgevoerd in opdracht van Stichting Reprorecht

• INHOUDSOPGAVE •

		pagina
HOOFDSTUK	1. INLEIDING	1
HOOFDSTUK	2. METHODE VAN DATAVERZAMELING	3
	2.1 Methode	3
	2.2 Branche-indeling	4
	2.3 Veldwerk	4
	2.4 Respons	6
	2.5 Weging	6
HOOFDSTUK	3. HET KOPIEERVOLUME IN DE ONDERZOCHE WEEK	9
	3.1 Het weekvolume	9
	3.2 Het weekvolume naar branche, grootteklasse en bedrijfsvestiging	10
	3.3 Het weekvolume per branche naar grootteklasse	12
HOOFDSTUK	4. DE INHOUD VAN HET KOPIEERVOLUME	15
	4.1 Het gebruik van afbeeldingen	15
	4.2 Een indeling in categorieën	16
	4.3 Het reproductieplichtige en niet-reproductieplichtige kopieervolume	16
	4.4 De kopieervolumes nader gecategoriseerd	19
HOOFDSTUK	5. EEN SCHATTING VAN HET JAARVOLUME	24
	5.1 Het jaarvolume in 2002	24
	5.2 Het reproductieplichtige jaarvolume per branche en grootteklasse	24
	5.3 Het jaarvolume per vestiging	26
HOOFDSTUK	6 DE BELANGRIJKSTE RESULTATEN	27
BIJLAGEN	1 invulformulier + toelichting	
	2 vragenlijst	
	3 BIK codes per branche	
	4 het aanvullende onderzoek	

1. INLEIDING

In Staatsblad 2002, 186 is de Wet van 28 maart 2002 tot wijziging van de Auteurswet 1912 inzake het reprografisch verveelvoudigen geplaatst, waarbij nieuwe regelgeving inzake het maken van fotokopieën door het bedrijfsleven wordt ingevoerd. De wet is op 1 februari 2003 in werking getreden en inmiddels zijn ook de nodige besluiten vastgesteld en in werking getreden.

Vooruitlopend op deze wetswijziging hebben Stichting Reprorecht en VNO-NCW reeds in 1999 een gezamenlijke werkgroep geformeerd voor de begeleiding van onderzoek door Stichting Reprorecht naar het fotokopiëren van reprorechtplichtige documenten in het Nederlandse bedrijfsleven. De belangrijkste doelstelling van dit onderzoek is het in kaart brengen van het kopiëervolume en te bepalen welk deel van dit volume reprorechtplichtig en welk deel niet-reprorechtplichtig is.

Fotokopieën van de volgende informatie zijn reprorechtplichtig, mits bestemd voor zakelijk gebruik:

- wetenschappelijke informatie
- vak- en praktijkinformatie
- informatie uit dag-, nieuws- en opiniebladen
- informatie uit overige publikstijdschriften
- educatieve boeken
- algemene boeken.

Fotokopieën van deze informatie die voor (strikt) privé-doeleinden worden gebruikt zijn dus niet reprorechtplichtig.

In een pilotonderzoek dat vooraf ging aan het huidige onderzoek hebben verschillende onderzoeksbureaus suggesties voor een aanpak aangedragen. Uiteindelijk is in overleg met de VNO-NCW begeleidingswerkgroep besloten dat de door VELDKAMP gehanteerde methode de aangewezen weg is voor het verzamelen van de vereiste informatie. Bij deze methode worden op basis van het kopiëergedrag van individuele werknemers schattingen gemaakt van kopiëervolumes in de diverse branches en grootteklassen.

Er is uitsluitend onderzoek gedaan naar om de zogeheten reprografische verveelvoudigingen, de fotokopieën "van papier naar papier". Elektronisch verveelvoudigen (printjes, scans, et cetera) is buiten beschouwing gelaten. Er is een onderscheid gemaakt naar tien branches en twee grootteklassen.

In deze rapportage worden de uitkomsten van het onderzoek beschreven. Daarbij wordt allereerst in hoofdstuk 2 ingegaan op het veldwerk en de daarbij gehanteerde methode. Daarna wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de kopieervolumes in de onderzochte week. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 per branche en per grootteklasse het reprorechtelijke deel van dit volume weergegeven. In hoofdstuk 5 wordt op basis van de gegevens uit de onderzochte week een schatting gemaakt van het kopieervolume in 2002 en het reprorechtelijke deel daarvan. Dit rapport wordt afgesloten met een samenvatting van de belangrijkste resultaten.

2. METHODE VAN DATAVERZAMELING

2.1 Methode

In tegenstelling tot hetgeen gebruikelijk is in dit type onderzoek is bij de dataverzameling niet gekozen voor een 'bedrijveningang', dat wil zeggen het vragen naar kopieervolumes aan diegene die daarvoor in een bedrijf verantwoordelijk is. Er is daarentegen gekozen voor een individuele ingang, waarbij aan personen die werkzaam zijn bij bedrijven is gevraagd om hun persoonlijke kopieergedrag en de kopieeropdrachten die zij aan anderen hebben gegeven gedurende een werkweek bij te houden.

Om het kopieergedrag zo precies mogelijk te kunnen meten is aan de respondenten een vijftal formulieren gestuurd, waarop zij per weekdag het aantal en soort fotokopieën bijhielden. Hierbij is gevraagd naar de fotokopieën die men *zelf* heeft gemaakt en die men door iemand anders heeft laten maken. Fotokopieën die men *in opdracht* van anderen liet maken hoefde men op de formulieren niet in te vullen. Op deze manier wordt voorkomen dat fotokopieën dubbel worden geteld: zowel bij degene die de kopieeropdracht geeft als bij degene die in opdracht uitvoert. Er is bewust voor gekozen om degene die opdracht geeft de fotokopieën te laten bijhouden (en niet degene die in opdracht kopieert) omdat deze persoon waarschijnlijk beter kan beoordelen wat er precies gekopieerd is.

Om de betrouwbaarheid en validiteit verder te verhogen is het onderzoek niet geïntroduceerd als een onderzoek naar kopieergedrag, maar naar 'het gebruik van diverse informatiebronnen op het werk'. De vragen zijn in een bredere context geplaatst temidden van allerlei andere vragen over het werk.

Een voordeel van de individuele aanpak is dat de resultaten gebaseerd zijn op feitelijk gedrag in plaats van op schattingen van dit gedrag. Dit geldt zowel voor kopieervolumes als voor datgene wat gekopieerd wordt. Daarnaast treden bij een individuele benadering minder vertekeningen op als gevolg van het belang dat bedrijven hebben bij de uitkomsten van het onderzoek: voor individuele werknemers heeft een heffing weinig gevolgen, voor een bedrijf als geheel echter wel.

Bij een bedrijveningang zal een relatief hoog percentage van de ondervraagden het kopieervolume niet goed kunnen schatten, en daarom in een 'weet niet' categorie terecht komen, wat gevolgen heeft voor de betrouwbaarheid van de schattingen. Bij een individuele benadering, gebaseerd op feitelijk gedrag, blijven dergelijke vertekeningen achterwege.

De schattingen die in dit rapport worden gemaakt zijn derhalve gebaseerd op:

- een precieze beschrijving op formulieren per dag
- dus gedetailleerd meten van gedrag zonder geheugenverlies, dus geen 'weet niet'
- registratie van fotokopieën die men zelf heeft gemaakt en anderen heeft laten maken, fotokopieën gemaakt in opdracht van anderen zijn niet meegeteld
- inkadering in brede context en neutrale introductie
- invulling zonder direct belang bij hoge/lage uitkomsten
- invulling thuis, dus geen druk van chef/directeur/collega's.

2.2 Branche-indeling

Het onderzoek is uitgevoerd in tien branches en twee grootteklassen van het Nederlandse bedrijfsleven. Hierbij is uitgegaan van de branche-indeling zoals deze door NIPO wordt gehanteerd.

De volgende branches zijn onderscheiden:

- industrie, productie
- bouwnijverheid, bouwinstallatie
- detailhandel food
- detailhandel non-food
- groothandel, tussenhandel
- horeca
- auto, reparatie, garagebedrijven
- transport, opslag & communicatie
- bank- en verzekeringswezen
- overige zakelijke dienstverlening

Deze indeling is volledig uitwisselbaar met andere branche-indelingen. Als bijlage bij dit rapport zijn de BIK-codes per branche opgenomen (bijlage 3).

De doelgroep van het onderzoek bestaat uit inschrijvingsplichtige bedrijven bij de Kamer van Koophandel. Overheid, gezondheidszorg, vrije beroepen, onderwijs, non profitorganisaties, stichtingen en verenigingen zijn vooralsnog buiten beschouwing gelaten, al wordt het onderzoek in de toekomst wellicht met deze branches uitgebreid. Daarnaast zijn geen waarnemingen gedaan in de landbouw- en visserijsector. In beide branches is slechts een klein aantal personen werkzaam, waarbij het kopieervolume naar verwachting laag is.

2.3 Veldwerk

Voor de uitvoering van het veldwerk is gekozen voor CAPI@HOME, een access panel van ons zusterbedrijf NIPO, dat bestaat uit circa 60.000 personen die via een computer met modemverbinding deelnemen aan onderzoek. Deze personen zijn via klassieke methoden geworven, dus niet via internet. De enige eis is dat het huishouden de beschikking heeft over een pc met modem. Alle leden van het huishouden kunnen voor onderzoek worden benaderd. Enquêteering vindt off-line plaats, de respondenten worden beloond voor hun medewerking.

Uitgezonderd de waarnemingen in de overige zakelijke dienstverlening, is het veldwerk in mei 2002 uitgevoerd. De gegevens van de zakelijke dienstverlening zijn tijdens het pilotonderzoek

ten behoeve van dit onderzoek in oktober 2001 verzameld. Het ging hierbij om een onderzoek dat op exact dezelfde wijze is uitgevoerd als het onderhavig onderzoek, waardoor de resultaten van deze branche vergelijkbaar zijn met de andere branches en in dit onderzoek geïntegreerd kunnen worden.

In een screening die vooraf ging aan het veldwerk is aan de panelleden gevraagd of zij werkzaam zijn en zo ja, in welke branche. De screening van personen in de overige zakelijke dienstverlening vond daarbij in oktober 2001 plaats, die van personen in overige branches in april 2002. Naast branche is gevraagd naar de bedrijfsgrootte (op vestigingsniveau) en of men bereid is een week lang het aantal fotokopieën dat men maakt bij te houden. Er zijn in totaal 25.848 personen gescreend; 13.129 personen waren bereid aan het onderzoek mee te doen. Uit dit aantal personen is een steekproef getrokken, waarbij gestratificeerd is naar de branche en het aantal werkzame personen per bedrijfsvestiging. Niet in alle branches en grootteklassen bleken evenveel personen beschikbaar. De bruto steekproef bestond uit 3.815 respondenten. In onderstaand overzicht staat de verdeling naar branche en grootteklasse weergegeven.

Tabel 2.1 Bruto steekproef per branche per grootteklasse.

	1-49 werknemers	50+ werknemers	TOTAAL
• industrie, productie	251	400	651
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	228	193	421
• detailhandel food	146	124	270
• detailhandel non-food	311	89	400
• groothandel, tussenhandel	209	146	355
• horeca	138	56	194
• auto, reparatie, garagebedrijven	80	18	98
• transport, opslag & communicatie	172	279	451
• bank- en verzekeringswezen	130	200	330
• overige zakelijke dienstverlening	257	388	645
• TOTAAL	1.922	1.893	3.815

De deelnemers is een vijftal formulieren toegestuurd om in de periode van 13 tot en met 17 mei 2002 op het werk gemaakte fotokopieën bij te houden. Bij personen werkzaam in de overige zakelijke dienstverlening ging het hierbij om de periode 24 tot en met 28 oktober 2001. Beide werkweken bestonden uit vijf werkdagen zonder feestdagen. Het setje formulieren is samen met een toelichting per post verstuurd. In de toelichting worden de categorieën waarin men de fotokopieën kan indelen verduidelijkt. Zowel dit formulier als de toelichting zijn als bijlage bij dit rapport opgenomen (bijlage 1 en 2). In het weekend na afloop van de werkweek voerden de respondenten de resultaten van het formulier in de computer in, en beantwoordden een aantal aanvullende vragen over dit onderwerp.

Zoals in de inleiding (hoofdstuk 1) is vermeld zijn zes typen fotokopieën reproplichtig. Om een gedetailleerd inzicht te verkrijgen in enkele subcategorieën is een aanvullend onderzoek uitgevoerd onder ca. 300 respondenten. Dit onderzoek is op identieke wijze uitgevoerd als het hoofdonderzoek, met als enig verschil dat de subcategorieën: (a) brochures, folders, jaarverslagen, rapporten, (b) educatieve boeken en (c) algemene boeken zijn onderscheiden.

De resultaten van deze detailstudie zijn geïntegreerd in het hoofdonderzoek en verwerkt in de in dit rapport gepresenteerde getallen. Voor een nadere beschrijving van dit aanvullende onderzoek verwijzen we naar bijlage 4.

2.4 Respons

Door 2.884 respondenten zijn de fotokopieën gedurende een week bijgehouden en is de vragenlijst volledig ingevuld. Van tien personen bleek na nadere analyse dat zij de fotokopieën hebben bijgehouden die ze in opdracht van iemand anders maakten. Deze personen zijn uit de steekproef verwijderd. In de volgende tabel staat de respons weergegeven.

Tabel 2.2 Respons.

	1-49		50+		TOTAAL	
	abs	%	abs	%	abs	%
• industrie, productie	190	76	313	78	503	77
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	166	73	146	76	312	74
• detailhandel food	107	73	97	78	204	76
• detailhandel non-food	219	70	69	78	288	72
• groothandel, tussenhandel	164	78	114	78	278	78
• horeca	97	70	43	77	140	72
• auto, reparatie, garagebedrijven	65	81	10	56	75	77
• transport, opslag & communicatie	118	69	216	77	334	74
• bank- en verzekeringswezen	106	82	157	79	263	80
• overige zakelijke dienstverlening	193	75	284	73	477	74
• TOTAAL	1.425	74	1.449	77	2.874	75

Gezien de inspanningen die van de deelnemers werden gevraagd mag de gemiddelde respons van 75% hoog genoemd worden.

2.5 Weging

Om op basis van het kopieergedrag van individuen uitspraken te doen over de branches als geheel, is een herweging uitgevoerd. Allereerst is gekeken naar de representativiteit van de steekproef *binnen* de diverse branches. Daarbij is gecorrigeerd is voor afwijkingen op twee variabelen die verband houden met kopieergedrag, namelijk het opleidingsniveau van de ondervraagden en het aantal uren dat men in de week werkt. De gehanteerde normgegevens per branche zijn afkomstig van schatting van de werkzame beroepsbevolking door het CBS (2000). In Tabel 2.3 en 2.4 staan deze normgegevens en de frequenties in de steekproef na weging weergegeven.

Tabel 2.3 Opleidingsniveau per branche volgens CBS-gegevens en in de gewogen steekproef (stp). Lees voorbeeld: Het percentage lager opgeleiden in de industrie is 34%, 44% is middelbaar opgeleid en 21% hoger opgeleid. De gewogen steekproef wijkt daarbij niet af van de CBS-norm.

	lager opgeleid		middelb. opgeleid		hoger opgeleid		geen informatie	
	CBS %	stp %	CBS %	stp %	CBS %	stp %	CBS %	stp %
• industrie, productie	34	34	44	44	21	21	0	0
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	40	39	52	51	8	8	0	1
• detailhandel food	34	34	53	53	13	13	0	1
• detailhandel non-food	26	26	59	59	15	15	0	1
• groothandel, tussenhandel	23	23	50	50	26	26	0	0
• horeca	32	31	48	48	20	20	0	0
• auto, reparatie, garagebedrijven	33	31	57	58	9	10	0	1
• transport, opslag & communicatie	31	31	43	43	25	25	0	1
• bank- en verzekeringswezen	5	4	48	47	48	48	0	0
• overige zakelijke dienstverlening	13	11	32	27	55	46	0	16
• TOTAAL	27	26	45	45	28	26	0	4

Tabel 2.4 Aantal uren werkzaam in de week per branche volgens CBS-gegevens en in de gewogen steekproef. Leesvoorbeeld: Het percentage werknemers met een voltijd baan in de industrie is 83%. De gewogen steekproef wijkt daarbij 1% af van de CBS-norm.

	tot en met 19 uur		20 tot 35 uur		meer dan 35 uur		geen informatie	
	CBS %	stp %	CBS %	stp %	CBS %	stp %	CBS %	stp %
• industrie, productie	3	3	14	14	83	82	0	1
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	2	2	8	8	91	90	0	1
• detailhandel food	27	26	28	27	45	45	0	1
• detailhandel non-food	15	15	29	28	56	55	0	2
• groothandel, tussenhandel	4	4	13	13	83	82	0	0
• horeca	18	18	27	26	55	53	0	3
• auto, reparatie, garagebedrijven	4	4	13	14	83	81	0	1
• transport, opslag & communicatie	6	5	16	15	79	78	0	1
• bank- en verzekeringswezen	5	5	18	18	77	77	0	1
• overige zakelijke dienstverlening	6	5	20	17	74	62	0	16
• TOTAAL	7	7	17	17	76	73	0	4

Na weging naar opleidingsniveau en het aantal uren dat men in de week werkt kan de steekproef per branche als representatief voor wat betreft deze variabelen worden beschouwd.

Vervolgens is gekeken naar de verhoudingen *tussen* de verschillende branches en een tweedeling in grootteklasse. Hierbij is het aantal ondervraagde individuen per branche en per grootteklasse gewogen naar het totale aantal werknemers in die branche en grootteklasse. Als norm is hierbij gebruik gemaakt van de Business Monitor van het NIPO (1999). Dit is een grootschalig bedrijvenonderzoek waarvoor jaarlijks 20.000 bedrijfsvestigingen worden ondervraagd. De reden voor het kiezen van deze norm, en niet voor bijvoorbeeld KvK-gegevens, is tweeledig:

- de gegevens van de Business Monitor zijn gebaseerd op bedrijfsvestigingen, en niet op ondernemingen. Dit is geschikter voor het verkrijgen van gedetailleerde informatie; op hoofdkantoren is men veelal niet in staat om gegevens over de gehele onderneming te verstrekken

- bij een aanzienlijk aantal bedrijven dat in de KvK staat ingeschreven vinden geen daadwerkelijke activiteiten plaats: het gaat om slapende bv's of om opgeheven bedrijven (er bestaat bij de KvK geen uitschrijvingsplicht). In de Business Monitor worden alleen bedrijven geteld waar bedrijfsactiviteiten plaatsvinden.

Op basis van de NIPO Business Monitor zijn er in de door ons onderscheiden branches 590.951 bedrijfsvestigingen. Deze schatting komt sterk overeen met die van het CBS en LISA.

Op basis van deze normgegevens is de bedrijvenpopulatie naar branche en grootteklasse geschat. De populatieschattingen zijn gebruikt om het aantal werkzame personen per branche en grootteklasse te bepalen.

In tabel 2.5 staat per branche en per grootteklasse het aantal vestigingen en het aantal werkzame personen weergegeven.

Tabel 2.5 Schatting van het aantal vestigingen en het aantal werkzame personen in tien branches naar twee grootteklassen.

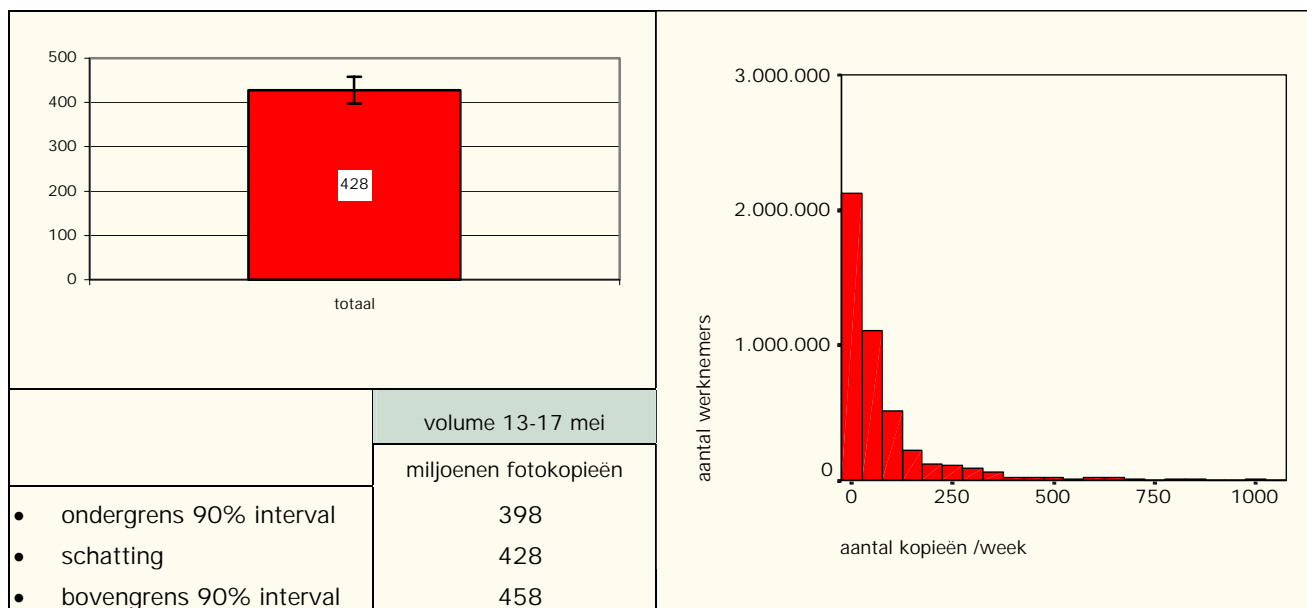
	1-49 werknemers		50+ werknemers		TOTAAL	
	vestigingen	personen	vestigingen	personen	vestigingen	personen
• industrie, productie	45.519	306.115	3.604	659.914	49.123	966.029
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	59.883	282.177	2.009	274.103	61.892	556.280
• detailhandel food	27.204	144.841	540	46.364	27.744	191.205
• detailhandel non-food	121.221	428.304	500	57.578	121.721	485.882
• groothandel, tussenhandel	69.821	366.016	1.367	190.058	71.188	556.074
• horeca	43.099	197.951	290	35.534	43.389	233.485
• auto, reparatie, garagebedrijven	16.566	85.635	140	29.133	16.706	114.768
• transport, opslag & communicatie	24.903	140.687	1.253	164.963	26.156	305.650
• bank- en verzekeringswezen	10.598	67.131	781	164.258	11.379	231.389
• overige zakelijke dienstverlening	159.295	622.961	2.358	300.183	161.653	923.144
• TOTAAL	578.109	2.641.818	12.842	1.922.088	590.951	4.563.906

Deze gegevens zijn vervolgens gebruikt om de respondenten voor dit onderzoek per branche en per grootteklasse te wegen naar het totale aantal werknemers in die branche en grootteklasse. Op basis van deze gewogen gegevens is het kopieergedrag bepaald. In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de resultaten.

3. HET KOPIEERVOLUME IN DE ONDERZOCHE WEEK

3.1 Het weekvolume

Aan de respondenten is niet alleen gevraagd om de reprorechtelijke fotokopieën bij te houden, maar *alle* fotokopieën die men in de betreffende week heeft gemaakt, verdeeld over een aantal categorieën. Hierbij blijkt dat de respondenten gemiddeld 94 fotokopieën in een week maken. Op basis van het totale aantal werknemers, het aantal werknemers in de steekproef en de gemiddelde afwijking van het gemiddelde kan vervolgens een schatting worden gemaakt van het totale kopieervolume in de onderzochte week. In onderstaande tabel staat deze schatting weergegeven.

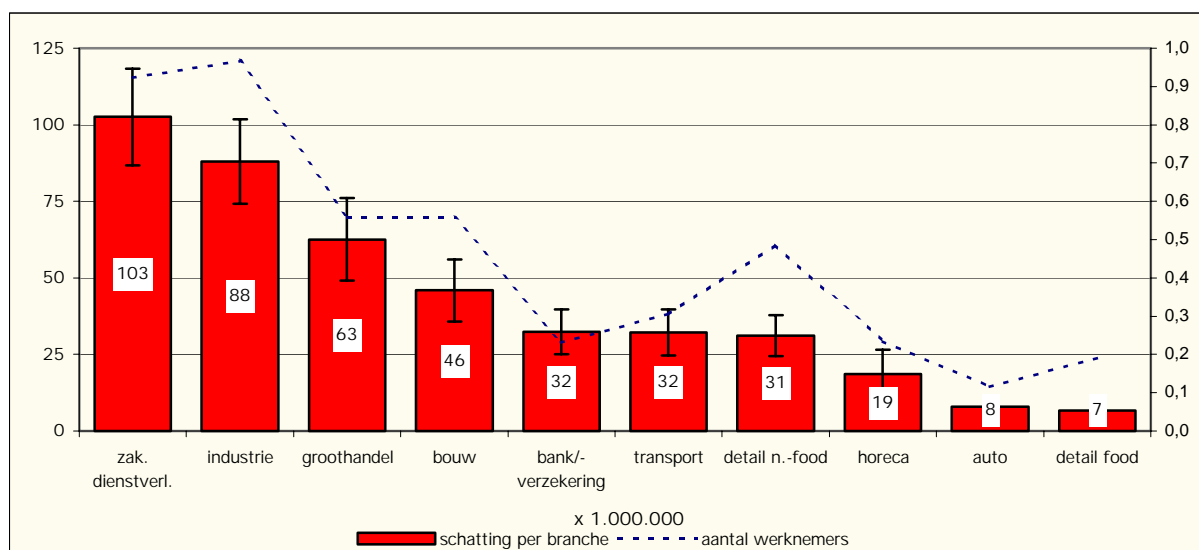
Figuur 3.1 Schatting van het totale kopieervolume in de onderzochte werkweek in miljoenen fotokopieën. Aan de rechterkant van de afbeelding is de frequentieverdeling van het kopieervolume opgenomen.

Op basis van deze schatting zijn in de periode van 13 t/m 17 mei 2002 in het Nederlandse bedrijfsleven 428 miljoen fotokopieën gemaakt. Het 90% betrouwbaarheidsinterval ligt tussen 398 en 458 miljoen fotokopieën.

In hoofdstuk 5 wordt op basis van deze gegevens een schatting gemaakt van het jaervolume. Omdat voor deze jaarschatting een aantal extra aannames moet worden gedaan (kopiërvolume bij de overheid, aantal werkweken per jaar), is de schatting op basis van een werkweek betrouwbaarder. Voordat we op deze jaarschattingen ingaan, beschrijven we daarom eerst de resultaten van de onderzochte werkweek.

3.2 Het weekvolume naar branche, grootteklasse en bedrijfsvestiging

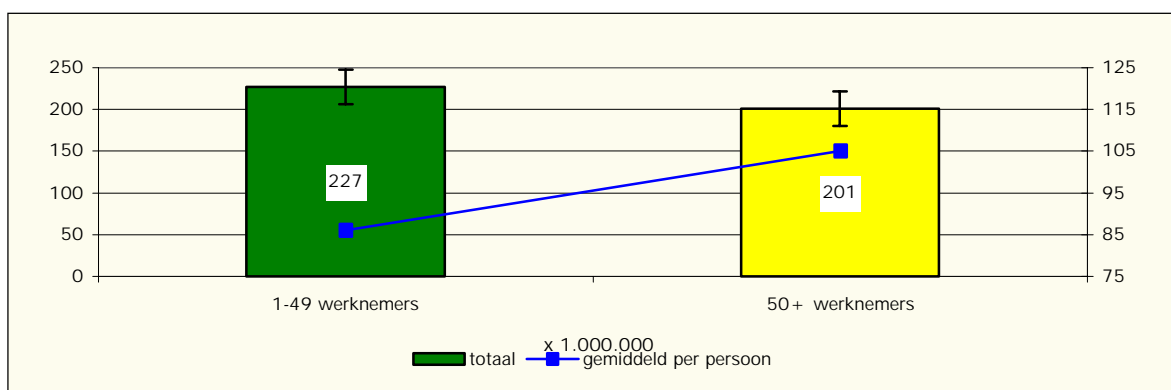
Wanneer we het weekvolume zoals beschreven in paragraaf 3.1 uitsplitsen naar branche, ontstaat het volgende beeld.

Figuur 3.2 Schatting van het weekvolume per branche, uitgedrukt in miljoenen fotokopieën. In de kolommen zijn de marges van het betrouwbaarheidsinterval opgenomen: de schattingen liggen met 90% zekerheid tussen de aangegeven boven- en ondergrens. De blauwe stippel lijn geeft het aantal werknemers per branche weer. De schaal van deze lijn staat op de rechteras.

De meeste fotokopieën worden gemaakt in de zakelijke dienstverlening, gevolgd door de industrie, groothandel, bouw, en het bank- en verzekeringswezen. In de detailhandel food en de auto- en reparatiebranche wordt het minst gekopieerd. De verschillen tussen de onderzochte branches zijn weliswaar groot, maar zijn goed te verklaren wanneer de grootte van de branche in ogenschouw wordt genomen. Hoe meer werknemers er in een bepaalde branche werkzaam zijn, des te groter het kopiërvolume.

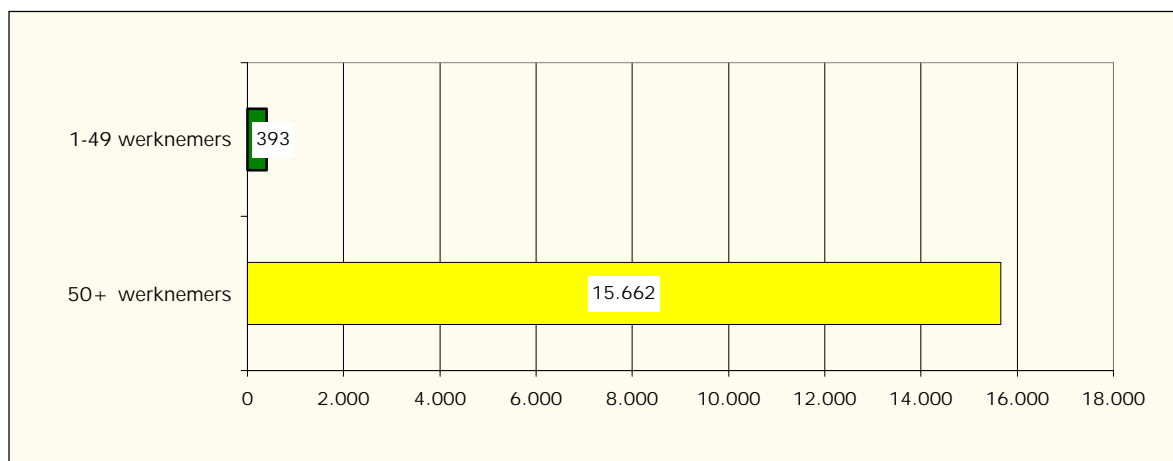
Wanneer het geschatte kopieervolume in de onderzochte week wordt uitgesplitst naar bedrijfs-grootte, ontstaat het volgende beeld.

Figuur 3.3 Het kopieervolume per grootteklasse in de onderzochte week. De staven geven het volume per grootteklasse weer (schaal: linker as). De lijn geeft het gemiddelde aantal fotokopieën per werknemer in die grootteklasse weer (schaal: rechter as).

Het gemiddelde aantal fotokopieën dat per werknemer in een bedrijf wordt gemaakt is groter bij bedrijven met 50 of meer werknemers. In de figuur is dit weergegeven door de blauwe lijn (zie voor schaal de rechter as). Bij grote bedrijven wordt derhalve per werknemer meer gekopieerd dan bij kleinere bedrijven. Wanneer dit gemiddeld aantal fotokopieën wordt vermenigvuldigd met het aantal werknemers per grootteklasse (zie pagina 7) wordt het aantal fotokopieën per grootteklasse berekend (de staven). Omdat het grootste deel van de werknemers werkzaam is bij kleinere bedrijven is het totale kopieervolume in deze klasse wat groter dan bij de grote bedrijven.

Uit figuur 3.3 wordt duidelijk hoeveel er in de twee grootteklassen wordt gekopieerd, ongeacht het aantal bedrijfsvestigingen per grootteklasse. Wanneer uitgegaan wordt van het aantal fotokopieën dat *per bedrijfsvestiging* wordt gemaakt, is het resultaat als volgt.

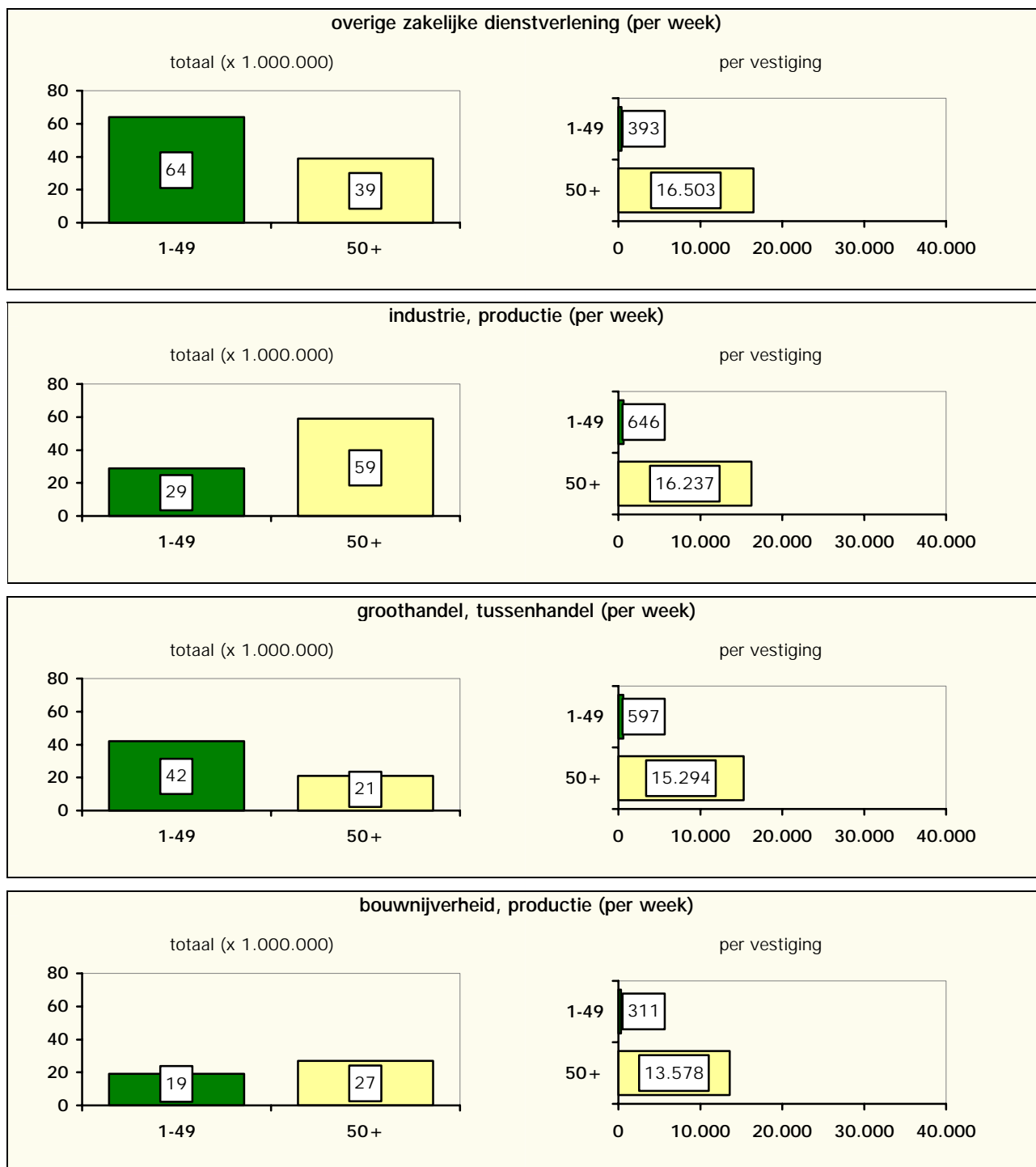

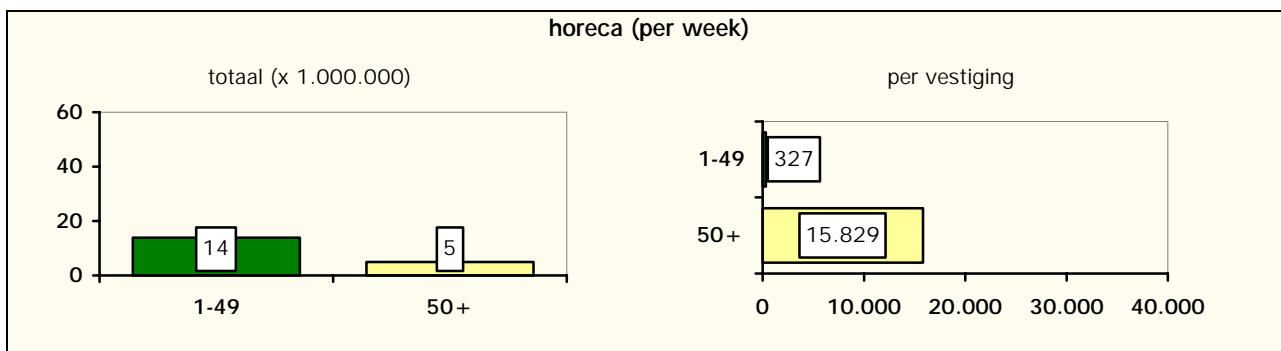
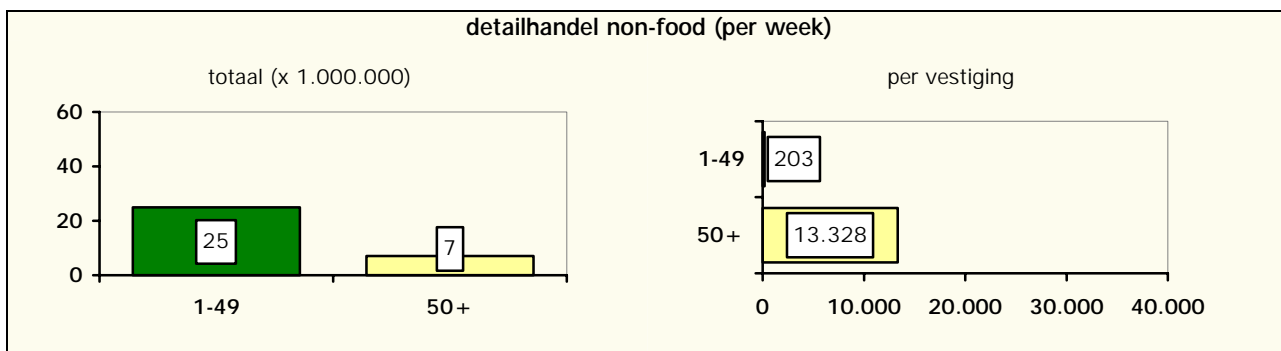
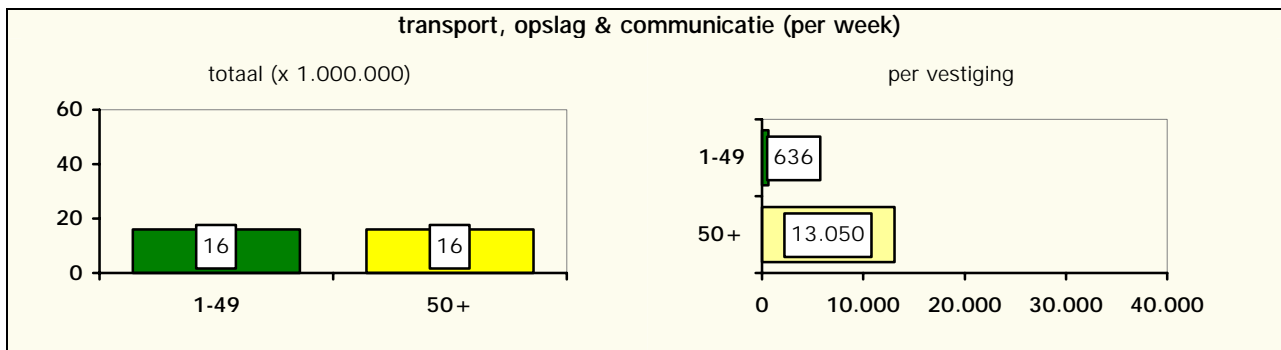
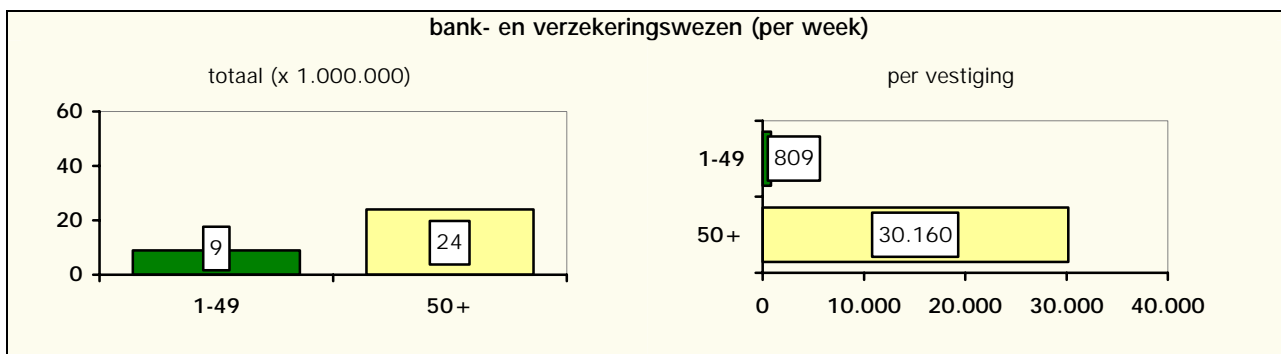
Figuur 3.4 Aantal fotokopieën per bedrijfsvestiging in de gemeten week in twee grootteklassen.

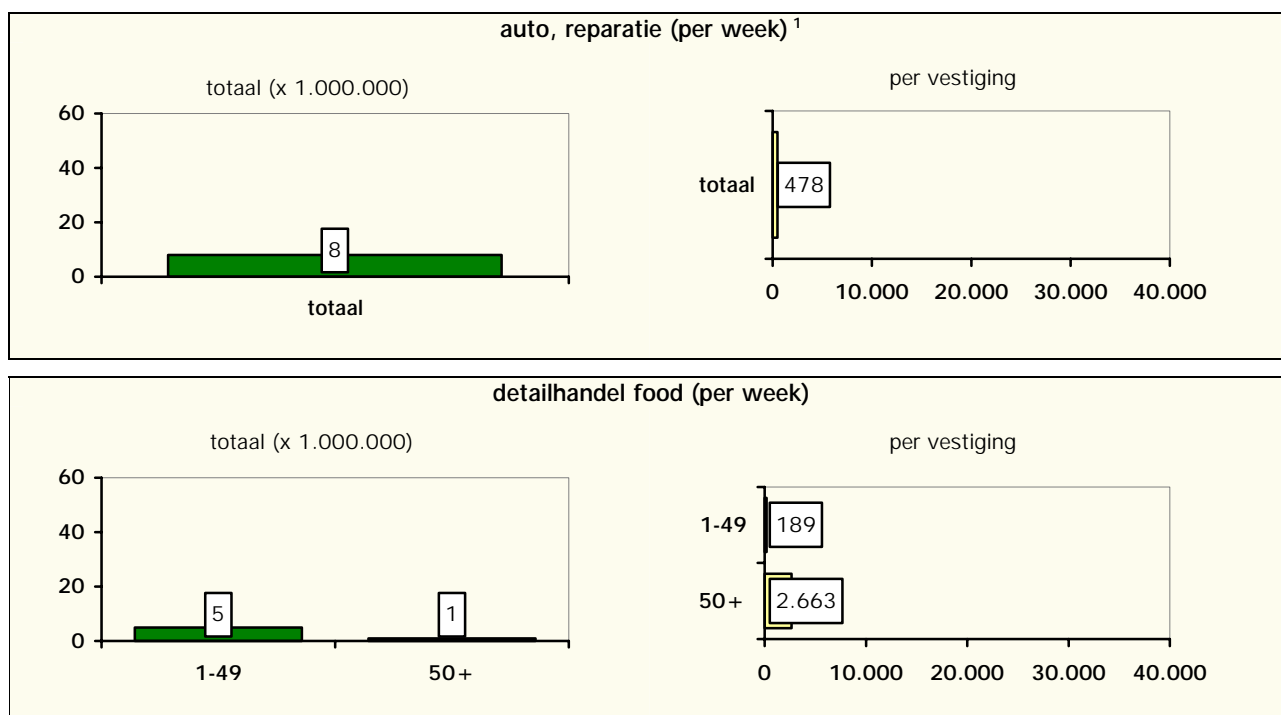
In bedrijfsvestigingen met 50 of meer werknemers wordt ongeveer 40 keer zoveel gekopieerd als in vestigingen met 1-49 werknemers. Dit wordt deels veroorzaakt doordat bij grotere bedrijven meer mensen werken, maar ook doordat in grotere bedrijven per werknemer meer wordt gekopieerd (zie Figuur 3.3).

3.3 Het weekvolume per branche naar grootteklasse

We kunnen het kopieervolume ook per branche uitsplitsen naar grootteklasse. Dit is gebeurd in Figuur 3.5 op deze en de volgende pagina's. Aan de linkerzijde staat voor iedere branche als geheel het volume per grootteklasse weergegeven. Aan de rechterzijde staat het volume van een gemiddelde bedrijfsvestiging in die branche.

Figuur 3.5 Per branche het kopieervolume in de twee grootteklassen. De resultaten staan weergegeven in miljoenen fotokopieën in de onderzochte week. Links het totale volume in de branche, rechts het volume per vestiging.

In branches met relatief veel grote bedrijven, zoals de industrie, bouw en het bank- en verzekeringswezen, is het kopieervolume het grootst in de grootteklasse 50 of meer werknemers. In branches met veel kleine bedrijven is het beeld tegengesteld: hier nemen de kleine bedrijven het grootste deel van het volume voor hun rekening. Dit zien we met name in de detailhandel non-food, de groothandel en de horeca.

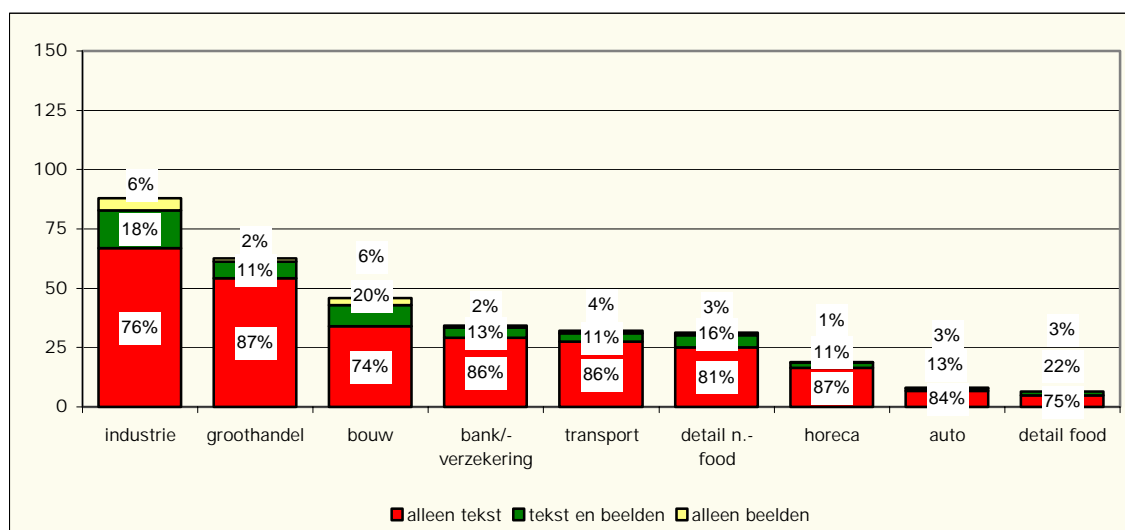
Wanneer het uitgangspunt het aantal fotokopieën per bedrijfsvestiging is, is het volume altijd het grootst in bedrijfsvestigingen met meer werknemers. Uitschieter hierbij is het bank- en verzekeringswezen (circa 30.000).

1 Wegens het geringe aantal waarnemingen in de autobranche zijn hierbij geen uitsplitsingen naar grootteklasse gemaakt.

4. DE INHOUD VAN HET KOPIEERVOLUME

4.1 Het gebruik van afbeeldingen

De in het vorige hoofdstuk omschreven volumes kunnen verder worden beschreven naar de inhoud van het gekopieerde. Allereerst gaan we in op het gebruik van afbeeldingen. Om dit in kaart te brengen is aan de respondenten gevraagd om in te schatten welk percentage van het totale aantal gemaakte fotokopieën uit tekst bestond, welk percentage uit tekst met afbeeldingen en welk percentage uit uitsluitend afbeeldingen. In figuur 4.1 staan per branche de resulterende verhoudingen weergegeven. Omdat deze vraag niet gesteld is in het pilotonderzoek, waar de gegevens voor de zakelijke dienstverlening in kaart werden gebracht, is deze branche in de figuur buiten beschouwing gelaten.

Figuur 4.1 Het deel van het kopieervolume in de onderzochte week dat uitsluitend tekst bestaat, het deel dat uit tekst + afbeeldingen bestaat en het deel dat uitsluitend afbeeldingen bestaat, aandeel van het totale kopieervolume.

Het percentage van de fotokopieën dat uitsluitend uit tekst bestaat varieert van 75% tot 87%. Het laagste aandeel tekst vinden we in de branches industrie, bouw en de detailhandel food en non-food. In de overige branches liggen de percentages tekst hoger. Naar grootteklasse doen zich overigens nauwelijks verschillen voor.

4.2 Een indeling in categorieën

Naast het gebruik van afbeeldingen, kunnen we de inhoud van de kopieervolumes onderverdelen in categorieën. Hierbij is uitgegaan van de volgende indeling.

niet-reprorechtelijke categorieën:

- *interne stukken*: documenten die bestemd zijn voor intern gebruik en intern gemaakt zijn. Hierbij kan gedacht worden aan rapporten, memo's, briefings en notulen. Ook bijvoorbeeld papieren fotokopieën van ontvangen e-mails behoren tot deze categorie
- *officiële documenten*: paspoort, diploma's, rijbewijs, geboorte-uitreksel, bewijs van inschrijving, hypotheekakte, belastingformulieren, bank- en giroafschriften, etc.
- *brochures, folders, jaarverslagen, rapporten*: brochures, bijvoorbeeld van de overheid of een cursuscentrum, folders van bijvoorbeeld een reisbureau, jaarverslagen en rapporten van bedrijven.
- *anders zakelijk*: alle fotokopieën die de respondent niet in de bovenstaande categorieën kon onderbrengen
- *(strikt) privé*: fotokopieën die door werknemers van bedrijven zijn gemaakt voor (strikt) privé-doeleinden

reprorechtelijke categorieën:

- *wetenschappelijke informatie*: boeken en periodieken van academisch niveau, primair bedoeld voor wetenschapsbeoefening; studie en onderzoek.
- *vak- en praktijkinformatie*: Boeken en tijdschriften die hoofdzakelijk vakgerichte informatie bevatten: voor uitoefening van beroep en bedrijf; ook losbladige uitgaven met vakgerichte informatie
- *dag-, nieuws- en opiniebladen*: kranten als De Telegraaf, de Volkskrant en NRC Handelsblad en opiniebladen zoals Vrij Nederland, HP/de Tijd en Elsevier
- *overige publiekstijdschriften*: alle andere publiekstijdschriften zoals Quote en Libelle.
- *educatieve boeken*: onderwijs, opleidings-, cursusboeken en lesmateriaal (behalve van universiteiten)
- *algemene boeken*: algemene boeken, zoals romans, kinderboeken, biografieën, kookboeken en poëzie.

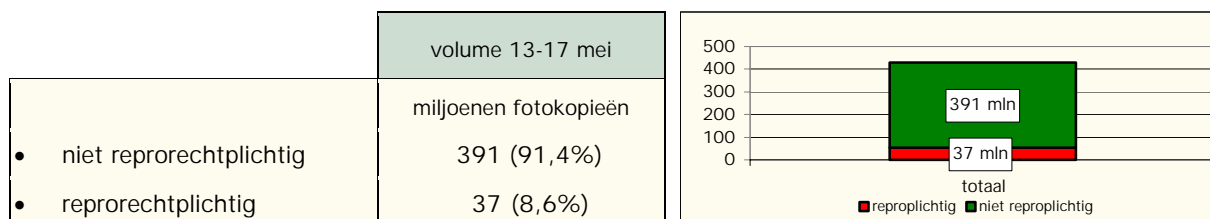
De categorieën brochures, educatieve boeken en algemene boeken zijn op basis van aanvullend onderzoek onderscheiden. De hierbij gehanteerde methode is beschreven in bijlage 4.

Aan de respondenten is apart gevraagd naar de fotokopieën gemaakt voor (strikt) privé-gebruik en voor zakelijk gebruik. Fotokopieën zijn alleen als reprorechtelijk aangemerkt wanneer deze waren ondergebracht in de reprorechtelijke categorieën zoals hierboven omschreven, én voor zakelijke doeleinden waren gemaakt.

4.3 Het reprorechtelijke en niet-reprorechtelijke kopieervolume

Met behulp van de in de vorige paragraaf omschreven categorie-indelingen kan per branche de verhouding tussen reprorechtelijke en niet-reprorechtelijke fotokopieën worden bepaald.

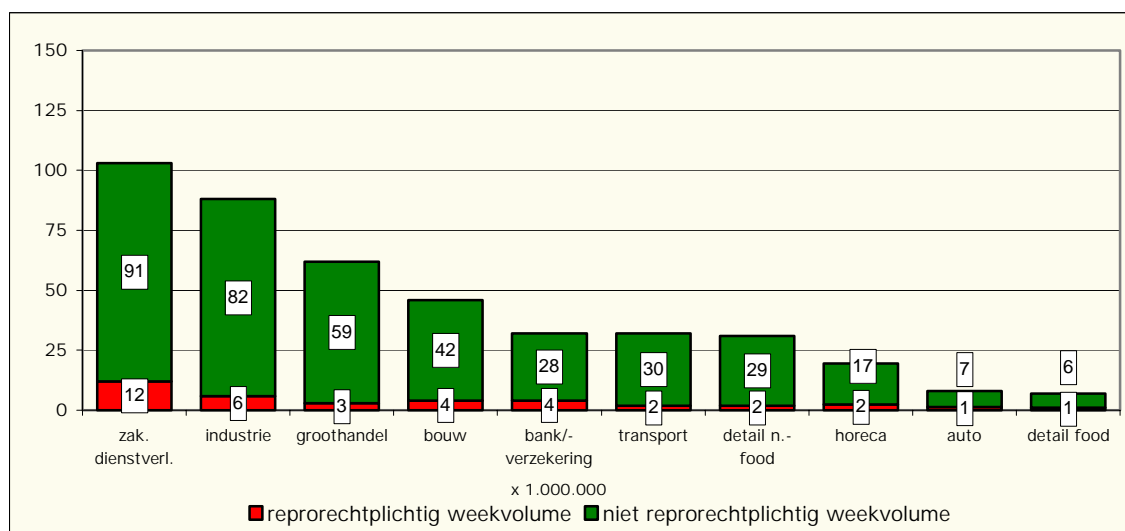
In Figuur 4.2 worden deze gegevens allereerst voor het bedrijfsleven als geheel weergegeven.

Figuur 4.2 Schatting van het reproprechtplichtige en niet-reproprechtplichtige kopieervolume in de onderzochte werkweek in miljoenen fotokopieën.

Van de 428 miljoen fotokopieën die in de onderzochte week zijn gemaakt, vallen er 37 miljoen, ofwel 8,6%, in de reproprechtplichtige categorieën. Het gaat hierbij uitsluitend om reproprechtplichtige fotokopieën die voor zakelijke doeleinden zijn gemaakt; reproprechtplichtige fotokopieën voor (strikt) privé-gebruik zijn bij deze berekening niet meegeteld.

Wanneer we deze verhouding uitsplitsen naar branche, is het beeld als volgt.

Figuur 4.3 Schatting van het reproprechtplichtige en niet-reproprechtplichtige kopieervolume in de onderzochte werkweek per branche, in miljoenen fotokopieën.

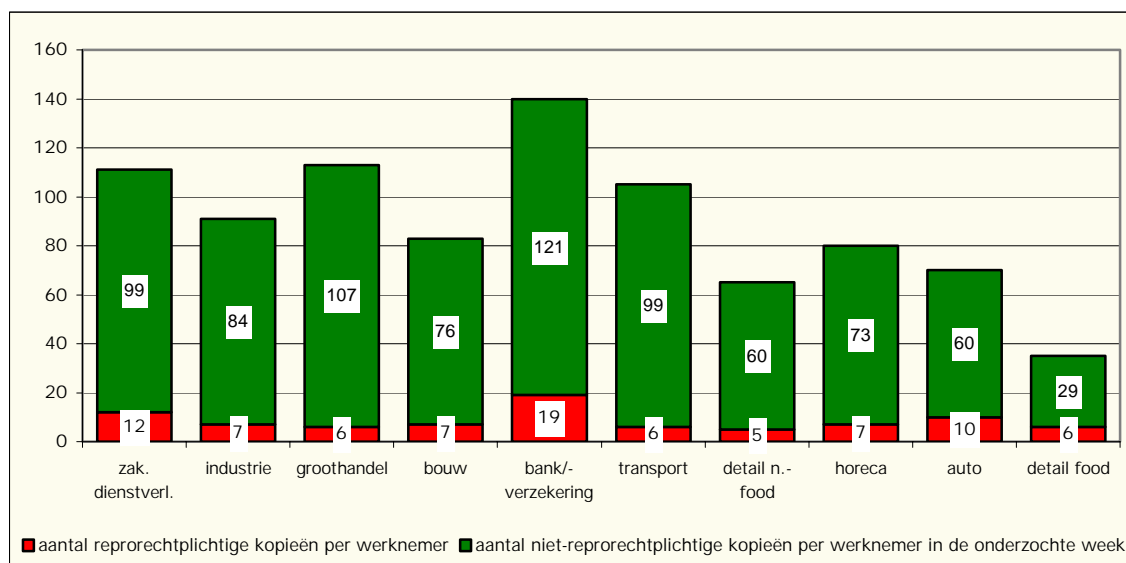
Wanneer we naar het reproprechtplichtige kopieervolume in absolute zin kijken, worden de meeste reproprechtplichtige fotokopieën gemaakt in de volgende branches:

1. zakelijke dienstverlening (12 mln fotokopieën per week)
2. industrie (6 mln)
3. bouwnijverheid (4 mln)
4. bank- en verzekeringswezen (4 mln)
5. groothandel (3 mln).

Kijken we naar de relatieve gegevens (het aantal reproprechtplichtige fotokopieën als percentage van het totale kopieervolume per branche) dan zijn de resultaten als volgt:

1. detailhandel food (16,2%)
2. autobranche (13,9%)
3. bank- en verzekeringswezen (13,5%)
4. overige zakelijke dienstverlening (11,2%)
5. horeca (8,6%).

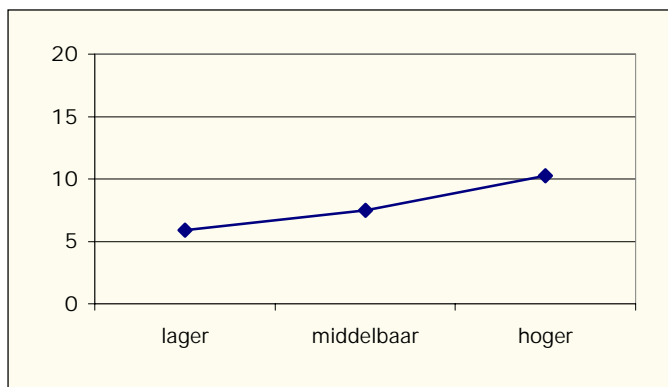
Op het eerste gezicht lijken de verschillen die tussen de branches optreden tamelijk willekeurig: het lijkt bijvoorbeeld moeilijk te verklaren waarom het percentage reproductieplichtige fotokopieën in de detailhandel food zo hoog is. De aard van de verschillen wordt duidelijk wanneer we in plaats van naar de *totale aantallen per branche* kijken naar *de gemiddeld aantallen per werknemer*. Het blijkt dat het gemiddeld totaal aantal fotokopieën dat per werknemer wordt gemaakt per branche verschilt, terwijl het gemiddelde aantal reproductieplichtige fotokopieën per werknemer redelijk constant is (met uitzondering van het bank- en verzekeringswezen en de zakelijke dienstverlening). Dit staat weergegeven in figuur 4.4. De branches staan daarbij in dezelfde volgorde weergegeven als in figuur 4.3.

Figuur 4.4 Per branche het gemiddeld aantal reproductieplichtige en niet-reproductieplichtige fotokopieën per werknemer in de onderzochte week.

Uit deze figuur wordt duidelijk waarom het percentage reproductieplichtige categorieën in de detailhandel food zo hoog is, en in de industrie relatief laag: 6 reproductieplichtige fotokopieën op een totaal van 35 (6 + 29) resulteert in een veel hoger reproductieplichtig percentage dan 7 reproductieplichtige fotokopieën op een totaal van 91 (7 + 84), zoals we in de industrie zien.

De hoeveelheid reproductieplichtig materiaal die per persoon wordt gekopieerd lijkt te maken te hebben met de kennisintensiteit van verschillende bedrijfstakken. Dit wordt geïllustreerd in de volgende figuur, waarin het gemiddelde aantal reproductieplichtige kopieën per persoon is afgezet tegen opleidingsniveau.

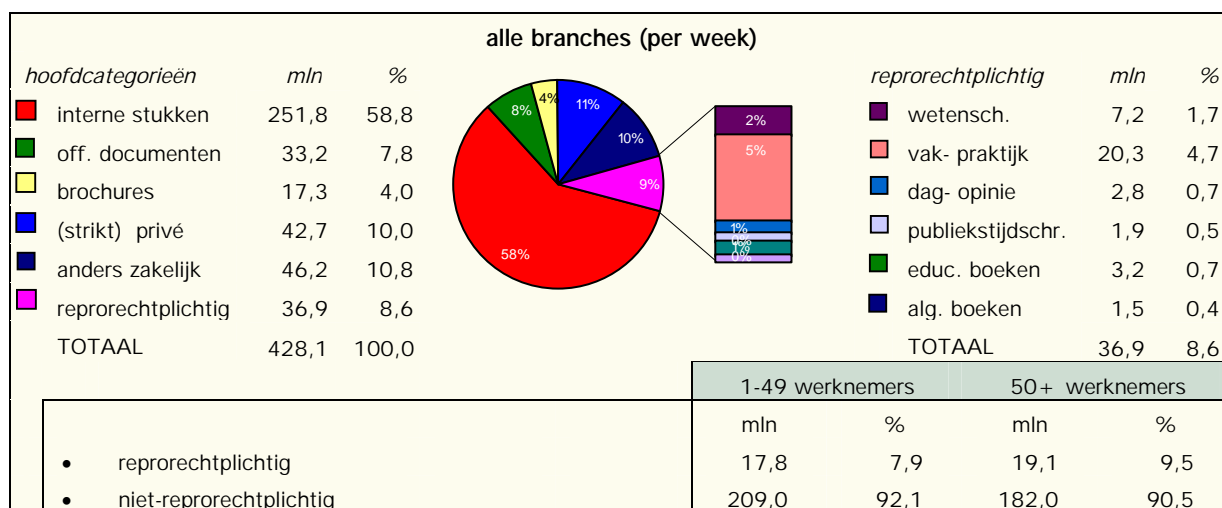

Figuur 4.5 Gemiddeld aantal reproductieplichtige kopieën bij lager, middelbaar en hoger opgeleiden.

We zien dat het aantal reprorechtelijke kopieën stijgt met een toenemend opleidingsniveau van werknemers. Dit verklaart ook het hogere aantal reprorechtelijke kopieën in het bank- en verzekeringswezen en in de overige zakelijke dienstverlening. We zien dat het percentage hoger opgeleiden in deze branches ongeveer twee keer zo hoog is als in de andere branches (zie ook p. 6). In de overige branches zijn de verschillen in het aantal reprorechtelijke fotokopieën, net als de verschillen in opleidingsniveau, beperkt.

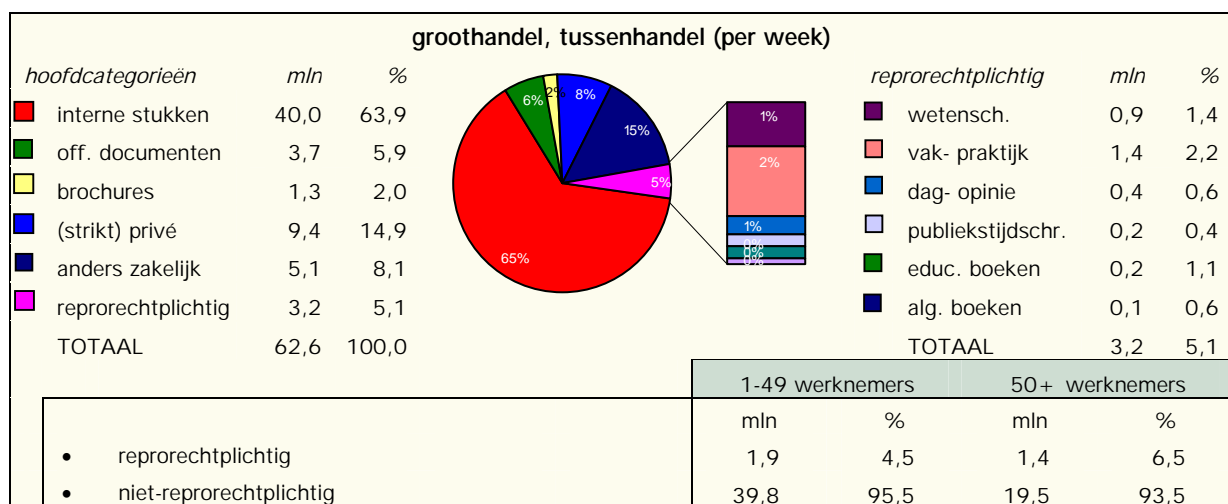
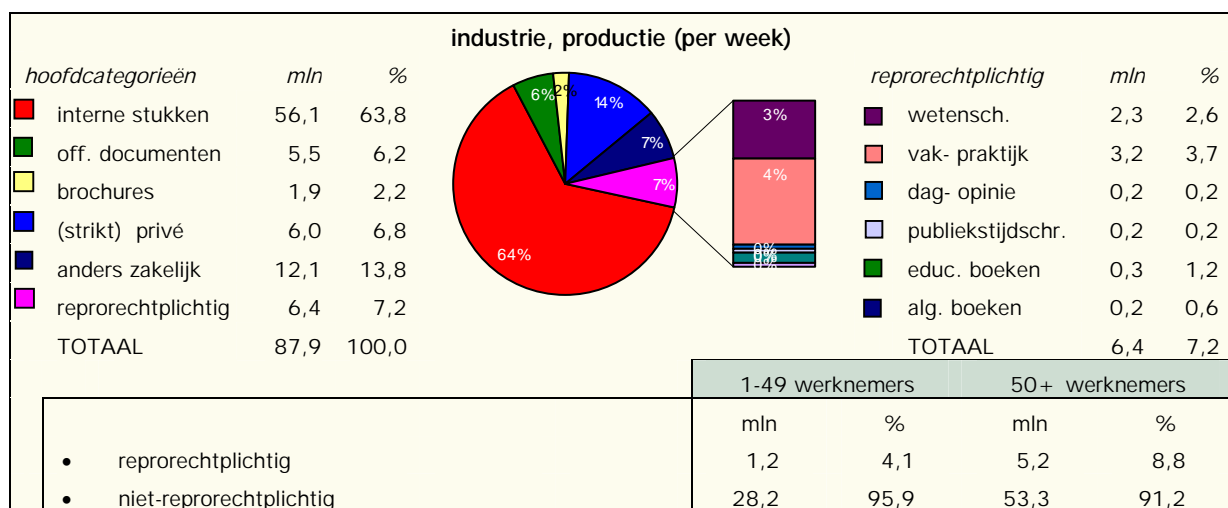
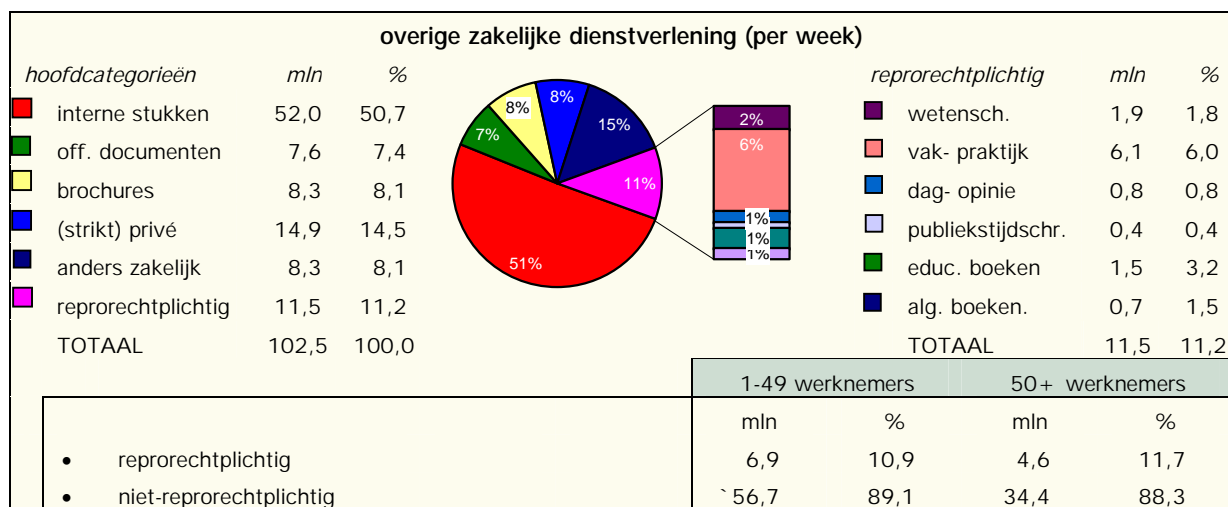
4.4 De kopieervolumes nader gecategoriseerd

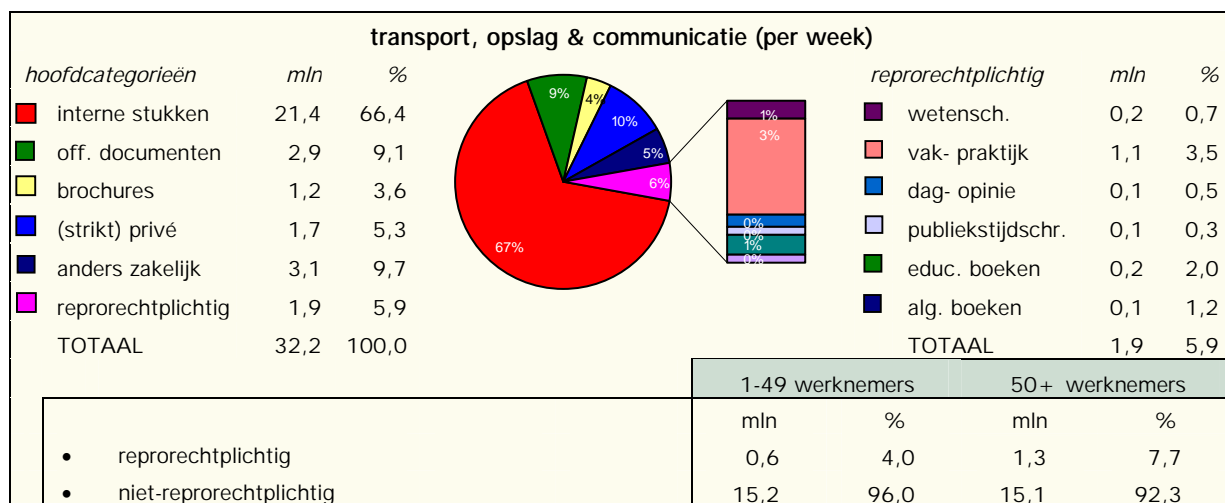
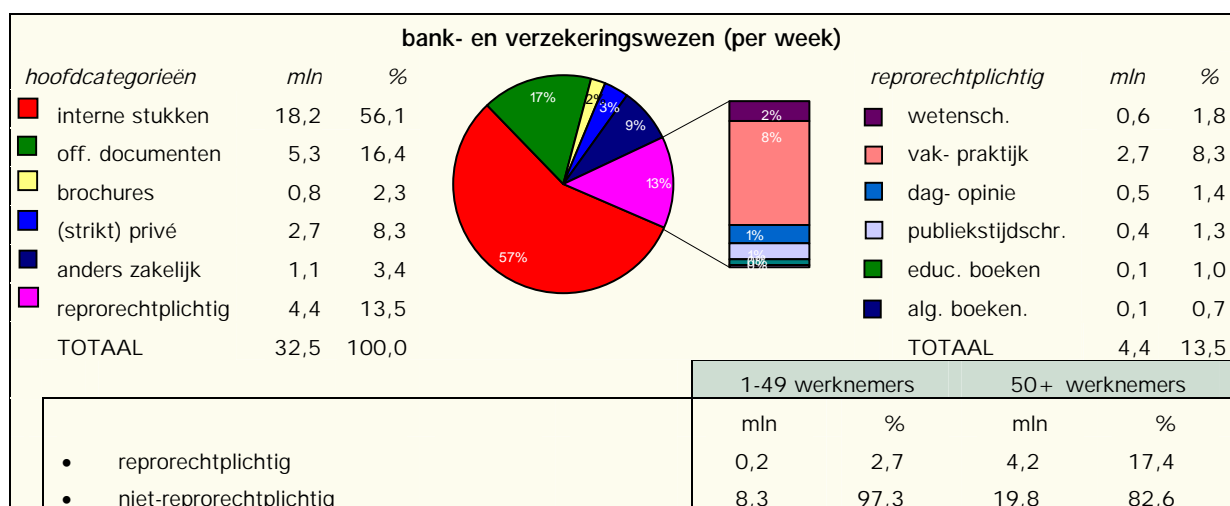
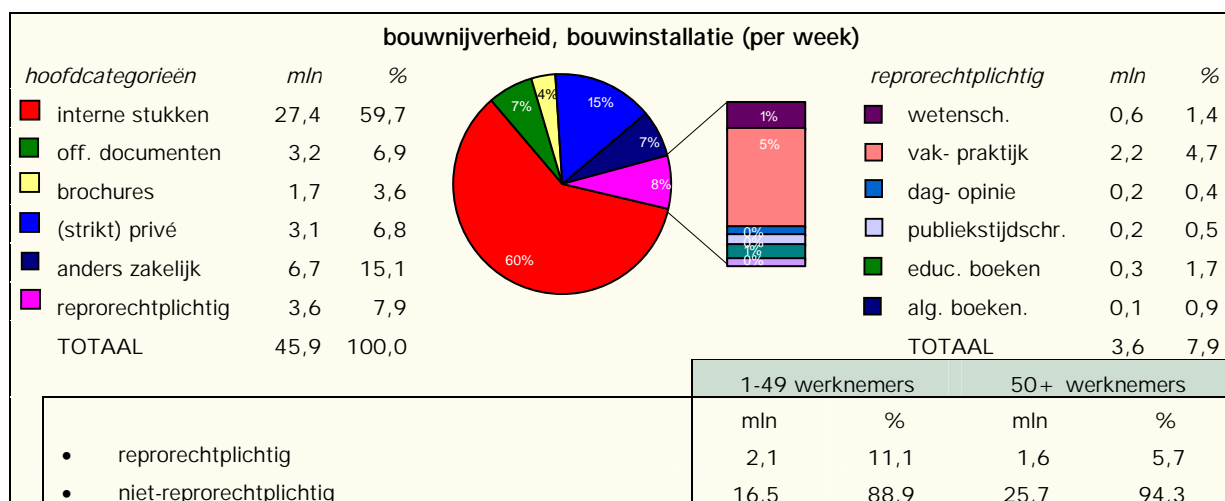
We kunnen de onderzochte branches en daarbinnen de grootteklassen nader omschrijven naar de inhoud van het reprorechtelijke en niet reprorechtelijke kopieervolume. In figuur 4.6 zijn deze gegevens allereerst voor het bedrijfsleven als geheel weergegeven.

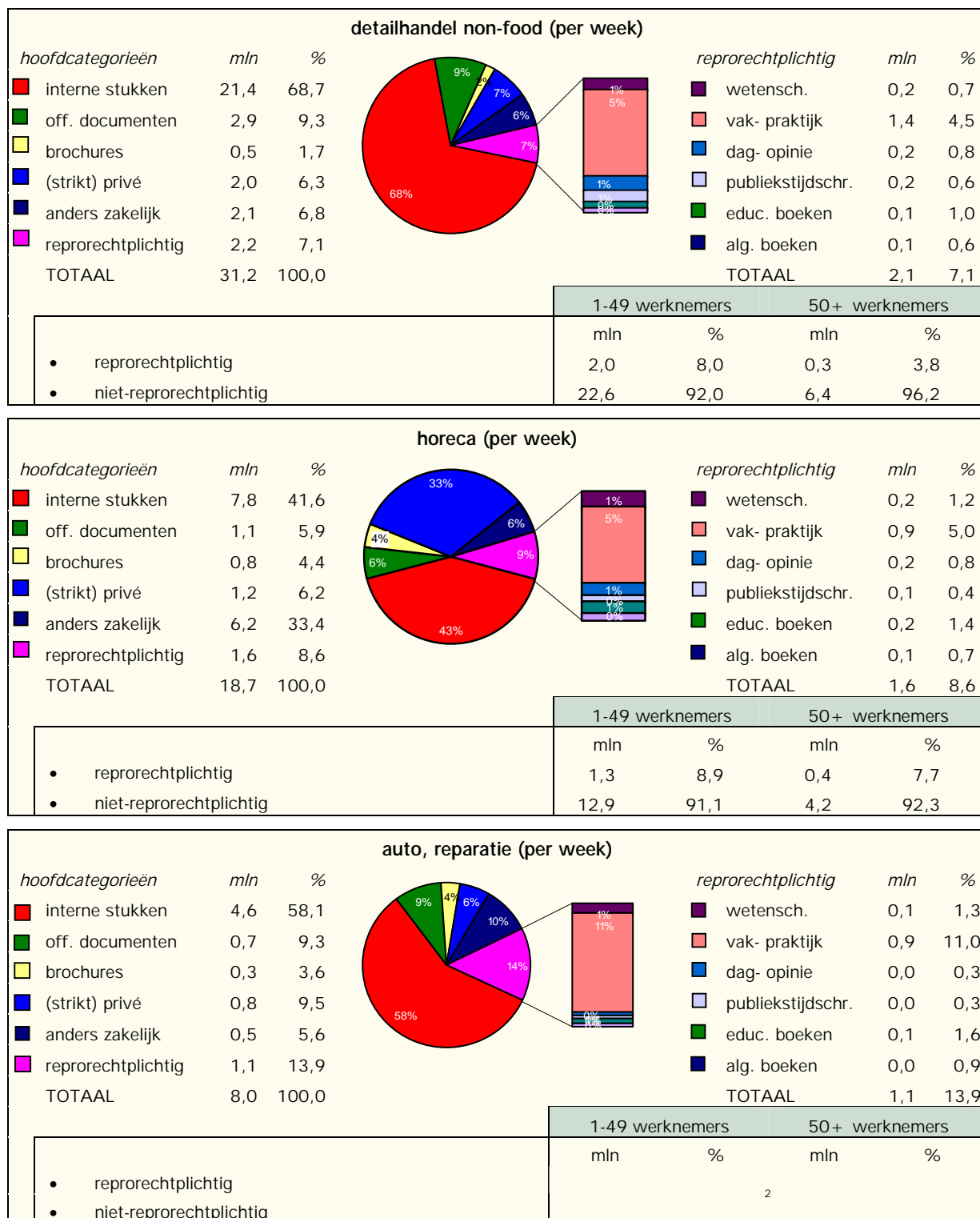

Figuur 4.6 Het kopieervolume uitgesplitst in categorieën. Leesvoorbeeld: het reprorechtelijke kopieervolume in het Nederlandse bedrijfsleven bedraagt 8,6% van het kopieervolume (het roze partje), ofwel 36,9 miljoen fotokopieën per werkweek. Dit percentage is nader onder te verdelen in fotokopieën uit wetenschappelijk werk (1,7%), vak- en praktijkbladen (4,7%), dag- en opiniebladen (0,7%), publiekstijdschriften (0,5%), educatieve boeken (0,7%) en algemene boeken (0,4%).

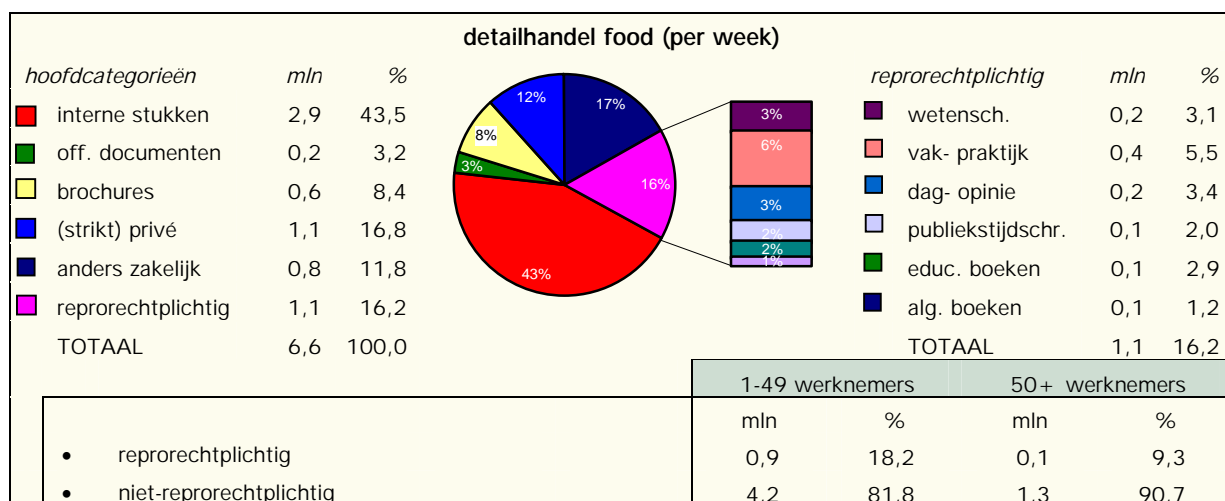
Wanneer alle tien onderzochte branches samen worden genomen, blijkt dat 91,4% van de gemaakte fotokopieën in de niet-reprorechtelijke categorieën valt. Het merendeel hiervan betreft interne stukken. Officiële documenten, (strikt) privé-documenten en overige zakelijke fotokopieën hebben elk ongeveer een gelijk aandeel in het niet-reprorechtelijke volume terwijl het aandeel brochures, folders en dergelijke wat kleiner is. Van de 8,6% (36,9 mln) fotokopieën die wel reprorechtelijk zijn is het grootste deel afkomstig uit vak- en praktijkinformatie. Fotokopieën uit de andere categorieën hebben elk slechts een klein aandeel in het reprorechtelijke volume. Naar grootteklasse blijken slechts kleine verschillen op te treden: het reprorechtelijke aandeel is bij bedrijven met 1-49 werknemers iets kleiner dan bij de andere grootteklasse. In de volgende figuur staan de gegevens per branche weergegeven.

² Wegens het geringe aantal waarnemingen in de autobranche zijn hierbij geen uitsplitsingen naar grootteklasse gemaakt.

Figuur 4.7 Het kopieervolume in categorieën per branche in de gemeten week.

5. EEN SCHATTING VAN HET JAARVOLUME

5.1 Het jaarvolume in 2002

Wanneer we op basis van de schatting in de onderzochte week ook een inschatting willen maken van het kopeervolume per jaar in het bedrijfsleven, moet de schatting van het aantal fotokopieën in één week vermenigvuldigd worden met het gemiddeld aantal werkweken in een jaar. Wanneer we uitgaan van 46 werkweken (gemiddeld vijf weken vakantie en vijf bijzondere feestdagen), komen we uit op de volgende schatting van het jaarvolume in het bedrijfsleven:

schatting jaarvolume bedrijfsleven

$$428 \text{ mln fotokopieën per week} \times 46 \text{ werkweken} = 19,7 \text{ mrd fotokopieën}^3$$

Dit komt neer op 4.315 fotokopieën per werknemer per jaar in de in dit onderzoek onderscheiden branches.

5.2 Het reproprechtelijke jaarvolume per branche en grootteklasse

Wanneer we uitgaan van het jaarvolume voor het bedrijfsleven zoals berekend in de vorige paragraaf, kunnen we ook een uitsplitsing maken naar branche en de twee grootteklassen. In tabel 5.1 op de volgende pagina is dit gebeurd, waarbij tevens het deel reproprechtelijk volume is aangegeven.

³ ondergrens: 18,3 mrd; bovengrens: 21,1 mrd

Tabel 5.1 *Het geschatte reprorechtplichtige jaarvolume per branche en grootteklasse.*

		aantal werknemers	fotokopieën p.p. per wk	week- volume	werk- weken	jaar- volume	deel repro- rechtplichtig	reprorecht- plichtig p.j.	per wekn.
		abs	abs	mln	abs	mln	%	mln	abs
• overige zakelijke dienst- verlening	1-49	622.963	x 102	= 64	x 46 =	2.927	x 11 =	318	510
	50+	300.183	x 130	= 39	x 46 =	1.790	x 12 =	209	698
• industrie, productie	1-49	306.116	x 96	= 29	x 46 =	1.353	x 4 =	55	179
	50+	659.913	x 89	= 59	x 46 =	2.692	x 9 =	238	361
• groothandel, tussenhandel	1-49	366.016	x 114	= 42	x 46 =	1.918	x 4 =	86	234
	50+	190.058	x 110	= 21	x 46 =	962	x 6 =	62	328
• bouwnijverheid, bouwin- stallatie	1-49	282.177	x 66	= 19	x 46 =	856	x 11 =	95	336
	50+	274.104	x 100	= 27	x 46 =	1.255	x 6 =	72	405
• bank- en verzekeringswe- zen	1-49	67.131	x 128	= 9	x 46 =	394	x 3 =	11	157
	50+	164.257	x 146	= 24	x 46 =	1.100	x 17 =	191	1.162
• transport, opslag en communicatie	1-49	140.687	x 113	= 16	x 46 =	729	x 4 =	29	208
	50+	164.963	x 99	= 16	x 46 =	752	x 8 =	58	349
• detailhandel non-food	1-49	428.304	x 57	= 25	x 46 =	1.130	x 8 =	90	211
	50+	57.578	x 116	= 7	x 46 =	307	x 4 =	12	204
• horeca	1-49	197.950	x 71	= 14	x 46 =	649	x 9 =	58	291
	50+	35.534	x 129	= 5	x 46 =	211	x 8 =	16	455
• auto, reparatie	alle	114.768	x 70	= 8	x 46 =	367	x 14 =	51	444
• detailhandel food	1-49	144.841	x 36	= 5	x 46 =	237	x 18 =	43	297
	50+	46.364	x 31	= 1	x 46 =	66	x 9 =	6	132
• TOTAAL		4.563.909	x 94	= 428	x 46 =	19.693	x 9 =	1.699	372

Volgens deze tabel is het reprorechtplichtig volume het grootst bij:

1. overige zakelijke dienstverlening, 1-49 werknemers (318 mln reprorechtplichtige fotokopieën per jaar)
2. industrie, productie, 50+ werknemers (238 mln reprorechtplichtige fotokopieën per jaar)
3. overige zakelijke dienstverlening, 50+ werknemers (209 mln reprorechtplichtige fotokopieën per jaar)
4. bank- en verzekeringswezen, 50+ werknemers (191 mln reprorechtplichtige fotokopieën per jaar)

De verschillen in reprorechtplichtig volume worden voor een groot deel veroorzaakt door de verschillende grootte van de onderzochte branches. Daarnaast kwam in paragraaf 4.3 reeds aan de orde dat de verschillen in het gemiddelde aantal reprorechtplichtige fotokopieën dat in de onderzochte week *per werknemer* wordt gemaakt per branche relatief klein zijn, en onafhankelijk van het totale kopiëervolume per werknemer. Het gevolg hiervan is dat in branches waar het totale kopiëervolume laag is, een hoog percentage reprorechtplichtig volume wordt gevonden (bijvoorbeeld detailhandel food). Omgekeerd wordt in branches met een hoog kopiëervolume een relatief klein aandeel reprorechtplichtig gevonden (bijvoorbeeld de industrie). Uitzondering hierop vormen de branches bank- en verzekeringswezen en overige zakelijke dienstverlening. Het hoge

kopieervolume in deze branches loopt parallel met een aanzienlijk hoger opleidingsniveau. Waarschijnlijk brengt de hogere kennisintensiteit in deze branches een hoger reproductieplichtig kopieervolume met zich mee.

5.3 Het jaarvolume per vestiging

Tot slot geven we een schatting van het jaarvolume per vestiging weer. Hierbij is een uitsplitsing gemaakt naar een aantal verschillende grootteklassen. Wanneer onze schatting van het vestigingsvolume per jaar groter is dan 50.000 is de cel rood gekleurd. Overige cellen zijn groen gekleurd.

Tabel 5.2 *Het geschatte jaarvolume fotokopieën per vestiging, uitgesplitst in verschillende grootteklassen. Volumes groter dan 50.000 zijn rood weergegeven, lagere volumes groen. De volumes zijn afgerond op duizendtallen.*

	zak. dienst-verl.	industrie	groot-handel	bouw	bank/-verzekering	transport	detail n.-food	horeca	auto	detail food
• 50+	759000	747000	704000	625000	1408000	600000	613000	728000	844000	123000
• 20-49	164000	115000	172000	116000	169000	187000	137000	112000	78000	80000
• 10-19	48000	43000	38000	50000	112000	27000	28000	25000	39000	26000
• 5-9	21000	32000	53000	11000	17000	16000	16000	31000	30000	6000
• 2-4	21000	34000	12000	5000	14000	4000	7000	5000	3000	2000
• 1	3000	1000	6000	2000	4000	29000	0	1000	1000	2000

De volumes per vestiging zijn het laagst in de detailhandel food. In de het bank- en verzekeringswezen zijn de volumes het grootst.

6. DE BELANGRIJKSTE RESULTATEN

In Staatsblad 2002, 186 is de Wet van 28 maart 2002 tot wijziging van de Auteurswet 1912 inzake het reprografisch verveelvoudigen geplaatst, waarbij nieuwe regelgeving inzake het maken van fotokopieën door het bedrijfsleven wordt ingevoerd. De wet is op 1 februari 2003 in werking getreden en inmiddels zijn ook de nodige besluiten vastgesteld en in werking getreden.

Vooruitlopend op deze wetswijziging hebben Stichting Reprorecht en VNO-NCW reeds in 1999 een gezamenlijke werkgroep geformeerd voor de begeleiding van onderzoek door Stichting Reprorecht naar het fotokopiëren van reprorechtelijke documenten in het Nederlandse bedrijfsleven. De belangrijkste doelstelling van dit onderzoek is het in kaart brengen van het kopieervolume in diverse branches en grootteklassen en te bepalen welk deel van dit volume reprorechtelijk en niet-reprorechtelijk is.

In een pilotonderzoek dat vooraf ging aan het huidige onderzoek hebben verschillende onderzoeksbureaus suggesties voor een aanpak aangedragen. Uiteindelijk is in overleg met de VNO-NCW begeleidingswerkgroep besloten dat de door VELDKAMP gehanteerde methode de aangewezen weg is voor het verzamelen van de vereiste informatie. Bij deze methode worden op basis van het kopieergedrag van individuele werknemers schattingen gemaakt van kopieervolumes in de diverse branches en grootteklassen.

Methode

Aan personen die werkzaam zijn bij bedrijven is gevraagd om hun persoonlijke kopieergedrag en de kopieeropdrachten die zij aan anderen hebben gegeven gedurende een werkweek bij te houden. Op basis hiervan zijn schattingen gemaakt van kopieervolumes in de diverse branches en grootteklassen.

Voor de uitvoering van het veldwerk is gekozen voor CAPI@HOME, een access panel van ons zusterbedrijf NIPO, dat bestaat uit circa 60.000 personen die via een computer met modemverbinding deelnemen aan onderzoek. De resultaten van het onderzoek zijn gebaseerd op 2.874 waarnemingen, verdeeld over tien branches en twee grootteklassen. De deelnemers is een vijftal formulieren toegestuurd om in de periode van 13 tot en met 17 mei 2002 op het werk gemaakte fotokopieën bij te houden. In het weekend na afloop van de werkweek voerden de respondenten de resultaten van het formulier in de computer in, en beantwoordden een aantal aanvullende vragen over dit onderwerp.

Om op basis van het kopieergedrag van individuen uitspraken te doen over de branche als geheel, zijn twee herwegingen uitgevoerd. Allereerst zijn de ondervraagden binnen iedere branche zodanig gewogen dat representativiteit wordt bereikt voor wat betreft opleiding en het aantal uren dat men in de week werkt.

Daarna zijn de branches onderling gewogen, waarbij het aantal ondervraagde individuen per branche en per grootteklasse is gewogen naar het totale aantal werknemers in die branche en grootteklasse. Onze schattingen van het kopieergedrag zijn op deze gegevens gebaseerd.

Het kopieervolume in de onderzochte week

Volgens onze schatting zijn er in de onderzochte week 428 miljoen fotokopieën gemaakt. Dit aantal is als volgt over de branches en grootteklassen verdeeld:

• overige zakelijke dienstverlening	103 mln	• transport, opslag & communicatie	32 mln
• industrie, productie	88 mln	• detailhandel non-food	31 mln
• groothandel, tussenhandel	63 mln	• horeca	19 mln
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	46 mln	• auto, reparatie	8 mln
• bank- en verzekeringswezen	32 mln	• detailhandel food	7 mln

De verschillen tussen de onderzochte branches zijn groot, maar zijn sterk gerelateerd aan de totale grootte van de verschillende branches. De meeste fotokopieën worden gemaakt in de zakelijke dienstverlening, gevolgd door de industrie, groothandel, bouw en transport. In de detailhandel food en de auto- en reparatiebranche wordt het minst gekopieerd.

Wanneer we het volume uitsplitsen naar grootteklasse is het beeld als volgt:

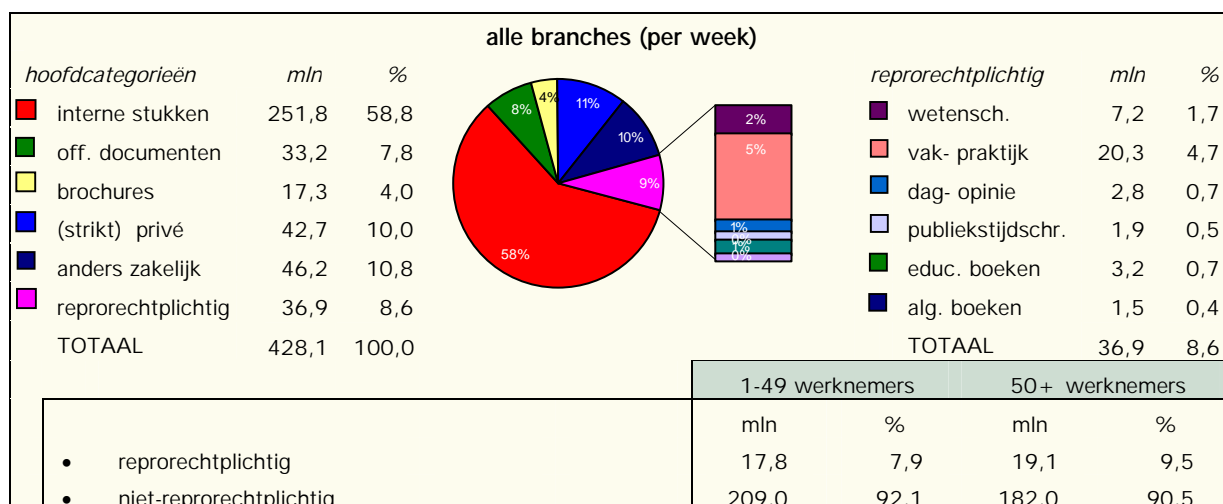
- 1-49 werknemers 227 miljoen (gemiddeld 86 per persoon per week)
- 50 en meer werknemers 201 miljoen (gemiddeld 104 per persoon per week)

Het gemiddelde aantal fotokopieën dat per werknemer in een bedrijf wordt gemaakt wordt groter naarmate het aantal werkzame personen stijgt. Bij grotere bedrijven wordt derhalve per persoon meer gekopieerd dan bij kleine bedrijven. Het blijkt dat bedrijven met 50 of meer werknemers bijna de helft (47%) van het kopieervolume voor hun rekening nemen.

Wanneer we het volume per bedrijfsvestiging bekijken zijn de verschillen afhankelijk van de grootte van het bedrijf nog veel groter. In bedrijfsvestigingen met 50 of meer werknemers wordt ongeveer 40x zoveel wordt gekopieerd als in vestigingen met 1-49 werknemers. Dit wordt deels veroorzaakt doordat bij grotere bedrijven meer mensen werken, maar ook doordat in grotere bedrijven per werknemer meer wordt gekopieerd.

Het reprorechtelijke en niet reprorechtelijke kopieervolume

De hierboven omschreven volumes kunnen verder worden beschreven naar de inhoud van het gekopieerde. In de volgende figuur zijn de aandelen van een aantal categorieën in het totale kopieervolume weergegeven.

Figuur 6.1 Het kopieervolume uitgesplitst in categorieën. Leesvoorbeeld: het reprorechtplichtige kopieervolume in het Nederlandse bedrijfsleven bedraagt 8,6% van het kopieervolume (het roze partje), ofwel 36,9 miljoen fotokopieën per werkweek. Dit percentage is nader onder te verdelen in fotokopieën uit wetenschappelijk werk (1,7%), vak- en praktijkbladen (4,7%), dag- en opiniebladen (0,7%), publiekstijdschriften (0,5%), educatieve boeken (0,7%) en algemene boeken (0,4%).

Wanneer alle tien onderzochte branches samen worden genomen, blijkt dat 91,4% van de gemaakte fotokopieën in de niet-reprorechtplichtige categorieën valt. Het merendeel hiervan betreft interne stukken. Officiële documenten, (strikt) privé-documenten en overige zakelijke fotokopieën hebben elk ongeveer een gelijk aandeel in het niet-reprorechtplichtige volume terwijl het aandeel brochures, folders en dergelijke wat kleiner is. Van de 8,6% (36,9 mln) fotokopieën die wel reprorechtplichtig zijn is het grootste deel afkomstig uit vak- en praktijkinformatie. Fotokopieën uit de andere categorieën hebben elk slechts een klein aandeel in het reprorechtplichtige volume. Naar grootteklasse blijken slechts kleine verschillen op te treden: het reprorechtplichtige aandeel is bij bedrijven met 1-49 werknemers iets kleiner dan bij de 50+ klasse.

Wanneer we naar het reprorechtplichtige kopieervolume in absolute zin kijken, worden de meeste reprorechtplichtige fotokopieën gemaakt in de volgende branches:

1. zakelijke dienstverlening (12 mln fotokopieën per week)
2. industrie (6 mln)
3. bouwnijverheid (4 mln)
4. bank- en verzekeringswezen (4 mln)
5. groothandel (3 mln).

Net als het totale kopieervolume, hangt ook het reprorechtplichtige volume uiteraard sterk af van de grootte van de verschillende branches. Wanneer we naar het aantal reprorechtplichtige fotokopieën *per werknemer* kijken, blijkt dat dit in de verschillende branches redelijk constant is, en onafhankelijk is van het totale aantal fotokopieën per persoon. Het gevolg hiervan is dat in branches waar het totale kopieervolume laag is, een hoog percentage reprorechtplichtig volume wordt gevonden (bijvoorbeeld detailhandel food). Omgekeerd wordt in branches met een hoog kopieervolume een relatief klein percentage reprorechtplichtig gevonden (bijvoorbeeld de industrie). Een uitzondering hierop vormen de branches bank- en verzekeringswezen en overige zakelijke dienstverlening, met hoge gemiddelde aantallen reprorechtplichtige fotokopieën. Wanneer we naar het opleidingsniveau kijken kunnen we dit verschil verklaren: in de twee afwijkende branches is het percentage hoog opgeleiden veel hoger en hoog opgeleiden kopiëren per persoon meer.

Een schatting van het jaervolume

Wanneer we op basis van onze schattingen in de onderzochte week een inschatting maken van het kopieervolume per jaar, komen wij tot een schatting van 19,7 mrd fotokopieën. Dit komt neer op 4.315 fotokopieën per werknemer per jaar in de in dit onderzoek onderscheiden branches. Het totaal aantal reproplichtige kopieën op jaarbasis komt op 1,7 mrd. fotokopieën.

BIJLAGE 1

invulformulier + toelichting

AANTAL KOPIEËN GEMAAKT OP MAANDAG

Afkomstig uit:	zakelijk gebruik: aantal	privé-gebruik: aantal
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• dag-, nieuws- en opiniebladen	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• overige publiekstijdschriften	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten (niet van eigen bedrijf)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• educatieve boeken (onderwijs-, opleidings-, cursusboeken)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• algemene boeken (romans, kinderboeken, poëzie, biografieën)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• officiële documenten (paspoorten, bankafschriften, etc.)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• interne stukken (memo's, brieven en rapporten van eigen bedrijf)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	totaal: _____
	totaal: _____	

MAANDAG:

wel gewerkt; uur

niet gewerkt

AANTAL KOPIEËN GEMAAKT OP DINSDAG

Afkomstig uit:	zakelijk gebruik: aantal	privé-gebruik: aantal
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• dag-, nieuws- en opiniebladen	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• overige publiekstijdschriften	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten (niet van eigen bedrijf)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• educatieve boeken (onderwijs-, opleidings-, cursusboeken)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• algemene boeken (romans, kinderboeken, poëzie, biografieën)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• officiële documenten (paspoorten, bankafschriften, etc.)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• interne stukken (memo's, brieven en rapporten van eigen bedrijf)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	totaal: _____
	totaal: _____	

DINSDAG:

wel gewerkt; uur

niet gewerkt

AANTAL KOPIEËN GEMAAKT OP WOENSDAG

Afkomstig uit:	zakelijk gebruik: aantal	privé-gebruik: aantal
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• dag-, nieuws- en opiniebladen	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• overige publiekstijdschriften	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten (niet van eigen bedrijf)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• educatieve boeken (onderwijs-, opleidings-, cursusboeken)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• algemene boeken (romans, kinderboeken, poëzie, biografieën)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• officiële documenten (paspoorten, bankafschriften, etc.)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• interne stukken (memo's, brieven en rapporten van eigen bedrijf)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	totaal: _____
	totaal: _____	

WOENSDAG:

wel gewerkt; uur

niet gewerkt

AANTAL KOPIEËN GEMAAKT OP DONDERDAG

Afkomstig uit:	zakelijk gebruik: aantal	privé-gebruik: aantal
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• dag-, nieuws- en opiniebladen	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• overige publiekstijdschriften	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten (niet van eigen bedrijf)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• educatieve boeken (onderwijs-, opleidings-, cursusboeken)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• algemene boeken (romans, kinderboeken, poëzie, biografieën)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• officiële documenten (paspoorten, bankafschriften, etc.)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• interne stukken (memo's, brieven en rapporten van eigen bedrijf)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• anders, namelijk _____	_____	_____
• anders, namelijk _____	_____	_____
• anders, namelijk _____	_____	totaal: _____
	totaal: _____	

DONDERDAG:

wel gewerkt; uur

niet gewerkt

AANTAL KOPIEËN GEMAAKT OP VRIJDAG

Afkomstig uit:	zakelijk gebruik: aantal	privé-gebruik: aantal
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• dag-, nieuws- en opiniebladen	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• overige publiekstijdschriften	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten (niet van eigen bedrijf)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• educatieve boeken (onderwijs-, opleidings-, cursusboeken)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• algemene boeken (romans, kinderboeken, poëzie, biografieën)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• officiële documenten (paspoorten, bankafschriften, etc.)	_____	_____
	totaal: _____	totaal: _____
• interne stukken (memo's, brieven en rapporten van eigen bedrijf)	_____	_____
	TOTAAL: _____	totaal: _____
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	
• anders, namelijk _____	_____	totaal: _____
	totaal: _____	

VRIJDAG:

wel gewerkt; uur

niet gewerkt

TOELICHTING BIJ HET INVULLEN

INLEIDING

Naast de brief en deze toelichting vindt u in de envelop een aantal formulieren. Deze formulieren zijn bestemd om in de periode van maandag 20 januari tot en met vrijdag 24 januari 2003 de kopieën die u maakt op uw werk via een kopieerapparaat bij te houden. Wij raden u aan het formulier behorend bij de betreffende dag mee te nemen naar uw werk, zodat u de kopieën meteen kunt opschrijven. Op de formulieren noteert u ook de bron waarvan u een kopie maakt; in deze toelichting worden de diverse soorten informatiebronnen beschreven. Aan het eind van de week voert u de resultaten uit de formulieren in de computer in.

WELKE KOPIEËN NOTEERT U?

Alle kopieën die u maakt óf die u door iemand anders laat maken noteert u. Kopieën die u maakt *in opdracht van iemand anders* hoeft u *niet* mee te tellen. Dit betekent dat u de kopieën die u bijvoorbeeld uw secretaresse laat maken van een brief die u gaat sturen bij uw kopieën rekent, maar dat u de kopieën die u in opdracht van een collega maakt niet meerekent. Kopieën bestemd voor privé gebruik noteert u ook op de formulieren. Bijvoorbeeld een kopie van uw rijbewijs of een grappige cartoon uit de krant. Tenslotte; het gaat om elke pagina die u kopieert, dus als u een rapport kopieert van 80 pagina's twee keer kopieert heeft u 160 kopieën gemaakt. Printjes die u maakt tellen niet mee, het gaat alleen om de kopieën die u via een kopieerapparaat maakt.

SOORT INFORMATIEBRON

Naast het aantal kopieën dat u maakt willen wij ook graag weten van welke bron de kopie afkomstig is. Wij hebben een aantal categorieën opgesteld die hieronder worden toegelicht.

- *wetenschappelijke informatie:*

Boeken en periodieken van academisch niveau, primair bedoeld voor wetenschapsbeoefening: studie en onderzoek.

- *vak- en praktijkinformatie:*

Boeken en tijdschriften die hoofdzakelijk vakgerichte informatie bevatten: voor uitoefening van beroep en bedrijf. Ook losbladige uitgaven met vakgerichte informatie.

- *dag-, nieuws- en opiniebladen*

De bekende kranten als de Telegraaf, de Volkskrant en NRC Handelsblad en opiniebladen zoals Vrij Nederland, HP/de Tijd en Elsevier.

- *overige publiekstijdschriften*

Alle andere publiekstijdschriften zoals Quote en Libelle.

- *officiële documenten*

Paspoort, diploma's, rijbewijs, geboorte-uittreksel, bewijs van inschrijving, hypotheekakte, belastingformulieren, bank- en giroafschriften, etc.

- *brochures, folders, jaarverslagen, rapporten.*

Brochures, bijvoorbeeld van de overheid of een cursuscentrum, folders van bijvoorbeeld een reisbureau, jaarverslagen en rapporten van bedrijven.

- *educatieve boeken*

Onderwijs-, opleidings-, cursusboeken en lesmateriaal (behalve van universiteiten).

- *algemene boeken*

Algemene boeken, zoals romans, kinderboeken, biografieën, kookboeken en poëzie.

- *interne stukken*

Documenten die bestemd zijn voor intern gebruik en intern gemaakt zijn. Hierbij kan gedacht worden aan memo's, briefings, notulen en rapporten. Ook bijvoorbeeld papieren kopieën van ontvangen e-mails behoren tot deze categorie.

Voorbeelden

- Notulen van een vergadering die u kopieert en vervolgens uitdeelt aan uw collega's noteert u in de categorie *interne stukken*, onder *zakelijk gebruik*.
- Een artikel uit een vakblad, bijvoorbeeld de Adformatie, dat u gebruikt voor uw werk, noteert u bij *vak- en praktijkinformatie*, onder *zakelijk gebruik*.
- Uw jaaropgaaf dat u kopieert om aan uw belastingformulier toe te voegen noteert u bij *officiële documenten*, onder *privé gebruik*.
- Een recept uit Libelle dat u thuis gaat gebruiken, noteert u bij *overige publiekstijdschriften*, onder *privé gebruik*.

NIET GEWERKT?

Heeft u niet gewerkt op een van de dagen en dus geen kopieën op uw werk gemaakt, dan kunt u dat onder aan het formulier invullen. Als u een halve dag heeft gewerkt vult u onder aan het formulier 4 uur in. Als u slechts een halve dag op kantoor bent geweest, maar wel de hele dag heeft gewerkt, noteert u gewoon 8 uur.

Invoeren van de resultaten

Vanaf vrijdag 24 januari kunt u de vragenlijst invullen. In deze vragenlijst voert u ook de resultaten van de formulieren in, het is daarom handig om de formulieren bij het invullen van de vragenlijst bij de hand te hebben.

Hartelijk dank voor uw medewerking!

BIJLAGE 2

vragenlijst

Intro

Wij zijn bezig met een onderzoek over het gebruik van diverse informatiebronnen op het werk. Wij willen graag achterhalen welke soorten informatiebronnen men gebruikt, aan welke soorten informatie men de voorkeur geeft en hoe vaak men voor het werk gebruik maakt van de diverse informatiebronnen. Daarnaast zullen wij enkele vragen over het bedrijf waar uw werkt stellen. Als uw bedrijf meerdere vestigingen heeft, dan vragen wij u uw antwoorden te baseren op de vestiging waar u werkt en niet op het gehele bedrijf.

Tot slot willen wij u er nog op wijzen dat er geen goede of foute antwoorden zijn. Als u de antwoorden niet precies weet, vragen wij u een zo goed mogelijke schatting te geven.

vraag 1

Voor we aan de echte vragenlijst beginnen, even een vraag vooraf. Heeft u het aantal kopieën bijgehouden dat u de afgelopen week op uw werk heeft gemaakt?

- 1: JA
- 2: nee → einde vragenlijst

vraag 2

Eerst enkele vragen over het gebruik van diverse informatiebronnen op het werk. Hoe vaak maakt u op uw werk gebruik van:

- 1: wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)
- 2: vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)
- 3: dag-, nieuws- en opiniebladen
- 4: overige publiekstijdschriften
- 5: andere uitgegeven informatie (algemene boeken, brochures et cetera)
- 6: databases op cd-rom of internet (met betaald abonnement)
- 7: websites op het internet
- 8: nieuwsgroepen via e-mail
- 9: televisie
- 10: videobanden
- 11: cd-roms, dvd's
- 12: radio
- 13: cassettebanden
- 14: andere informatiebron, namelijk:

- 1. vaak, minimaal één keer per week
- 2. soms, minimaal één keer per maand
- 3. (vrijwel) nooit

vraag 3

Welk type informatiebron raadpleegt u het *meest* voor zakelijk gebruik? Welke als tweede en welke als derde?

- 1:
- 2:
- 3:

vraag 4

Welk type informatiebron is voor u het *meest nuttig*, welke als tweede en welke als derde?

- 1:

- 2:
- 3:

vraag 5

Kunt u een schatting geven van het aantal betaalde abonnementen dat uw bedrijf (uw vestiging) heeft op:

- 1: wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)
- 2: vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)
- 3: dag-, nieuws- en opiniebladen
- 4: overige publiekstijdschriften
- 5: databases op internet of cd-rom
- 6: overige abonnementen

vraag 6

Hoeveel uur per week bezoekt u websites op uw werk?

- 1: uur per week

vraag 7

En hoeveel uur daarvan is voor zakelijk gebruik en hoeveel uur is voor privé-gebruik?

- 1: uur voor zakelijk gebruik
- 2: uur voor privé-gebruik

vraag 8

Welke twee websites bezoekt u het meest op uw werk?

- 1:
- 2:

vraag 9

Wij hebben u gevraagd een week lang bij te houden hoeveel u gekopieerd heeft via een kopieerapparaat en welk type bron het betrof. Als u de formulieren nog niet bij de hand heeft, kunt u deze er nu bijpakken. Heeft u op maandag op het werk kopieën gemaakt of door iemand anders laten maken? De kopieën die u voor iemand anders heeft gemaakt hoeft u niet mee te tellen.

- 1: ja
- 2: nee → door naar vraag 10

U kunt het aantal kopieën dat u op maandag heeft gemaakt of laten maken in onderstaand schema invullen.

type bron:	Aantal kopieën maandag	
	zakelijk	privé
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)
• dag-, nieuws- en opiniebladen
• overige publiekstijdschriften
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten
• educatieve boeken
• algemene boeken
• officiële documenten
• interne stukken
• anders, namelijk
• anders, namelijk
• anders, namelijk

vraag 10

Heeft u op dinsdag op het werk kopieën gemaakt of laten maken?

1: ja

2: NEE → DOOR NAAR VRAAG 11

U kunt het aantal kopieën dat u op dinsdag heeft gemaakt of laten maken in onderstaand schema invullen.

type bron:	Aantal kopieën dinsdag	
	zakelijk	privé
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)
• dag-, nieuws- en opiniebladen
• overige publiekstijdschriften
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten
• educatieve boeken
• algemene boeken
• officiële documenten
• interne stukken
• anders, namelijk
• anders, namelijk
• anders, namelijk

vraag 11

Heeft u op woensdag op het werk kopieën gemaakt ?

1: JA

2: nee → door naar vraag 12

U kunt het aantal kopieën dat u op woensdag heeft gemaakt of laten maken in onderstaand schema invullen.

type bron:	Aantal kopieën woensdag	
	zakelijk	privé
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)
• dag-, nieuws- en opiniebladen
• overige publiekstijdschriften
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten
• educatieve boeken
• algemene boeken
• officiële documenten
• interne stukken
• anders, namelijk
• anders, namelijk
• anders, namelijk

vraag 12

Heeft u op donderdag op het werk kopieën gemaakt ?

1: ja

2: nee → door naar vraag 13

U kunt het aantal kopieën dat u op donderdag heeft gemaakt of laten maken in onderstaand schema invullen.

type bron:	Aantal kopieën donderdag	
	zakelijk	privé
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)
• dag-, nieuws- en opiniebladen
• overige publiekstijdschriften
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten
• educatieve boeken
• algemene boeken
• officiële documenten
• interne stukken
• anders, namelijk
• anders, namelijk
• anders, namelijk

vraag 13

Heeft u op vrijdag op het werk kopieën gemaakt ?

1: ja

2: NEE → DOOR NAAR VRAAG 14

U kunt het aantal kopieën dat u op vrijdag heeft gemaakt of laten maken in onderstaand schema invullen.

type bron:	Aantal kopieën vrijdag	
	zakelijk	privé
• wetenschappelijke informatie (boeken en tijdschriften)
• vak- en praktijkinformatie (boeken en tijdschriften)
• dag-, nieuws- en opiniebladen
• overige publiekstijdschriften
• brochures, folders, jaarverslagen, rapporten
• educatieve boeken
• algemene boeken
• officiële documenten
• interne stukken
• anders, namelijk
• anders, namelijk
• anders, namelijk

vraag 14

Als u nu het totaal aantal kopieën overziet dat u de afgelopen week heeft gemaakt. Dan zaten daar kopieën bij met alleen tekst, kopieën met alleen beelden (plaatjes) en kopieën met tekst én beelden. Kunt u globaal een schatting hiervan geven?

- van de kopieën afgelopen week omvat % alleen tekst
- van de kopieën afgelopen week omvat % alleen beelden
- van de kopieën afgelopen week omvat $\frac{\text{..... \% tekst en beeld}}{100\%}$

vraag 15

Beschouwt u de afgelopen week als een doorsnee week wat betreft het aantal kopieën dat u heeft gemaakt of was deze week anders dan andere weken?

- 1: meer kopieën gemaakt in afgelopen week
- 2: doorsnee week
- 3: minder kopieën gemaakt in afgelopen week

vraag 16

Als u kopieën maakt, maakt u dan alleen zwart-wit kopieën of maakt u ook wel eens kleurenkopieën?

- 1: altijd zwart-wit kopieën
- 2: ook kleurenkopieën

vraag 17

Met welk vervoermiddel gaat u meestal naar uw werk? Noemt u het vervoermiddel waar u het langste traject mee aflegt.

- 1: trein
- 2: bus/tram/metro
- 3: auto
- 4: fiets
- 5: lopend
- 6: anders

vraag 18

Hoeveel procent van uw werktijd brengt u gemiddeld op de vestiging van uw bedrijf door en hoeveel procent daarbuiten?

- 1: % op vestiging
- 2: % buiten vestiging

vraag 19

Is er binnen uw bedrijf (uw vestiging) een kantinefaciliteit?

- 1: ja, kantine
- 2: nee

vraag 20

In welke mate bent u tevreden over de locatie waar uw bedrijf (uw vestiging) gevestigd is?

- 1: heel tevreden
- 2: tevreden
- 3: niet zo tevreden
- 4: helemaal niet tevreden

vraag 21

Wat voor functie heeft u binnen het bedrijf?

.....
.....

vraag 22

Kunt u een omschrijving geven van de activiteiten die uw bedrijf uitvoert?

.....
.....

vraag 23

Heeft uw bedrijf één of meer vestigingen?

- 1: één vestiging
- 2: vestigingen

Dit waren onze vragen, hartelijk dank voor uw medewerking.

BIJLAGE 3

BIK codes per branche

NIPO-SECTOR	BIK-CODE	BRANCHE
INDUSTRIE		
11	151-157, 158101,1582-1589, 159, 16	VOEDINGS EN GENOTMIDDELEN
12	17-19	TEXTIEL, KLEDING, LEDER
13	10, 11, 14, 23-25, 2682	DELFTSTOFWINNING, PROCESINDUSTRIE
14	20, 361, 3662	HOUT EN MEUBEL
15	21, 22	PAPIER EN GRAFISCH
16	27, 28, 2960, 2972, 371	BASISMATERIAAL, METAALPRODUCTEN
17	2214, 2231, 2830, 29-32, 34, 35	MACHINE, ELEKTROTECHNISCH, TRANSPORTMIDDELEN
18	2232, 26, 33, 362-365, 3661, 3663, 372, 74813	OVERIGE
BOUW		
21	45111, 45211, 4522, 4525, 455	BURGERLIJKE EN UTILITEITSBOUW
22	45112, 4512, 45212, 45213, 4523, 4524	GROND-, WATER- EN WEGENBOUW
23	454, 4542	AFWERKING (SCHILDERS, STUKADOORS, ENZ.)
24	453	INSTALLATIE
25	452112	KLUSSENBEDRIJVEN
GROOTHANDEL		
31	5112, 5113, 51216, 5124, 5125, 5151-5153, 51551, 51553, 51561	GRONDSTOFFEN, HALFFABRIKATEN
32	50101, 50102, 501041, 503, 50401, 5114, 51486, 516	MACHINES EN TRANSPORTMIDDELEN
33	5117, 513	
34	5111, 5121-5123, 51552	VOEDINGS- EN GENOTMIDDELEN
35	5115, 5143, 5144, 51479, 51482, 51532, 5154, 51643, 51711	LANDBOUWPRODUCTEN EN DIEREN MEUBELEN EN HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN
36	5116, 5118, 5119, 5141, 5142, 51443, 5145-5147, 51481, 51483-51485, 51487, 51562, 51563, 5157, 517	KLEDING, TEXTIEL, PAPIERWAREN, OVERIG
AUTO/REPARATIE		
41	501031, 501042, 501043, 50105, 50303	AUTO (ACCESSOIRES)DETAIL
42	501032, 501044, 5020, 50201-50205	AUTOREPARATIE
DETAILHANDEL/FOOD		
51	5222, 5223, 52271, 526221-526223	VOEDINGS- EN GENOTMIDDELEN (DIERLIJK)
52	158102-156103, 5221, 5224-5227, 52621, 526224-526226, 526321, 526331	VOEDINGS- EN GENOTMIDDELEN (PLANTAARDIG)
53	5211	ALS. ASSORTIMENT (SUPERMARKT, KRUIDENIER)
DETAILHANDEL NON-FOOD		
61	523	DROGISTERIJ, PARFUMERIE ARTIKELEN
62	5242, 52624	KLEDING (MODE, CONFECTIE)
63	5246, 52498	IJZERWAREN, DOE HET ZELF, BOUWMATERIALEN
64	52491-52493, 52623, 526322	BLOEMEN EN PLANTEN
65	52441-52447, 5245, 52484, 52494, 52497, 52501	WONINGTEXTIEL, MEUBELEN, HUISHOUDELIJKE APP.
66	527	REPARATIE, EXCL. GARAGES
67	74811, 74812, 85154, 9302, 9304	PEDICURES, KAPPERS, FOTO-ATELIERS
68	50402, 5212, 5241, 52427, 5243, 5247, 5248, 52495, 52496, 52499, 52502, 52503, 5261, 52625, 52626, 5263, 526323, 526332, 71401, 71403	OVERIGE ARTIKELEN
69	505, 5231	APOTHEKERS, BENZINESTATIONS
HORECA		
71	5530, 5552	RESTAURANTS
72	55303, 554	CAFES
73	551, 552, 85319	HOTELS, PENSIONS
74	5551	OVERIGE

		TRANSPORT
81	502052, 6024, 64122	GOEDERENWEGVERVOER
82	6021-6023, 603, 6321, 634	TRAM- EN TAXIBEDRIJVEN
83	61, 62, 6311, 6322, 6323, 7122, 7123	ZEEVAART
84	6312	VEMEN EN PAKHUIZEN
85	641, 642	COMMUNICATIEBEDRIJVEN
		ZAKELIJKE DIENSTVERLENING
91	672	ASSURANTIEBEMIDDELING
92	7011, 70201, 703, 913375	EXPLOITATIE EN HANDEL ONROEREND GOED
93	7412	ACCOUNTANTS EN ADMINISTRATIEKANTOREN
94	742, 743, 74302	ARCHITECTEN, INGENIEURS, ENZ.
95	7414, 744	RECLAME EN ECONOMISCHE ADVIESBUREAUS
96	2233, 633, 72, 7411, 745, 746, 7482-7484	REISBUREAUS, ADVOCATEN, DIV.
98	502053, 747, 90, 9301, 9303, 9305	SCHOONMAKEN, WASSERIJEN, OVERIG
99	70203, 711, 7121, 713, 71404, 71405	VERHUUR, VEILINGEN
		BANK/VERZEKERING
05	65, 671	BANKWEZEN
06	66	VERZEKERINGSWEZEN

BIJLAGE 4

aanvullende onderzoek

AANVULLEND ONDERZOEK

Inleiding

In het onderzoek zoals uitgevoerd in mei 2002 zijn vijf typen reproductieplichtige kopieën onderscheiden:

- *wetenschappelijke informatie*: boeken en periodieken van academisch niveau, primair bedoeld voor wetenschapsbeoefening: studie en onderzoek.
- *vak- en praktijkinformatie*: boeken en tijdschriften die hoofdzakelijk vakgerichte informatie bevatten: voor uitoefening van beroep en bedrijf. Ook losbladige uitgaven met vakgerichte informatie.
- *dag-, nieuws- en opiniebladen*: de bekende kranten als de Telegraaf, de Volkskrant en NRC Handelsblad en opiniebladen zoals de Vrij Nederland, HP/de Tijd en Elsevier.
- overige publiekstijdschriften: alle andere publiekstijdschriften zoals Quote en Libelle.
- andere uitgegeven informatie: algemene boeken, non-fictie, cursusboeken, lesmateriaal (behalve van universiteiten), brochures van de overheid, rapporten, jaarverslagen, folders etc. Een rapport dat uitgegeven is door het eigen bedrijf valt niet onder de overige uitgegeven geschriften, rapporten van andere organisaties/bedrijven vallen hier wél onder.

Na afronding van het onderzoek ontstond de behoefte aan nadere informatie over de exacte inhoud van de categorie 'andere uitgegeven informatie', die een groot deel (circa 40%) van het percentage reproductieplichtige kopieën vertegenwoordigt. Om deze reden is aanvullend onderzoek uitgevoerd, met als doel de inhoud van deze categorie in kaart te brengen.

Werkwijze

Er is opnieuw veldwerk uitgevoerd. Vanwege de vergelijkbaarheid van de gegevens is daarbij zoveel mogelijk aangesloten bij de methode die in dit hoofdonderzoek is gehanteerd.

Hieronder wordt de opzet van het onderzoek puntsgewijs beschreven:

- De gegevens zijn via het access panel NIPO CAPI@HOME verzameld
- Er is een representatieve steekproef van werknemers getrokken, evenredig verdeeld naar branche en grootteklasse
- De steekproefgrootte bedroeg N= 292 personen.
- De deelnemers werknemers hebben in de werkweek 20-24 januari 2003 hun kopieën geregistreerd, en aan het einde van de werkweek zelf in de computer ingevoerd.
- Om de inhoud van het gekopieerde vast te stellen is uitgegaan van dezelfde categorisatie als in het onlangs uitgevoerde onderzoek. Echter, door middel van subcategorieën is 'andere uitgegeven geschriften' nader gespecificeerd in:
 - brochures, folders, jaarverslagen, rapporten
 - educatieve boeken
 - algemene boeken

Aan de respondenten is gevraagd de door hun gemaakte kopieën categorieën onder te brengen. Ten opzichte van het hoofdonderzoek is de categorie 'andere uitgegeven geschriften' vervangen

door brochures, folders, jaarverslagen en rapporten (niet reprorechtelijk) en algemene en educatieve boeken (wel reprorechtelijk). De volledige categorisatie is daarmee als volgt.

Reprorechtelijke categorieën:

- *wetenschappelijke informatie*: Boeken en periodieken van academisch niveau, primair bedoeld voor wetenschapsbeoefening: studie en onderzoek.
- *vak- en praktijkinformatie*: Boeken en tijdschriften die hoofdzakelijk vakgerichte informatie bevatten: voor uitoefening van beroep en bedrijf. Ook losbladige uitgaven met vakgerichte informatie.
- *dag-, nieuws- en opiniebladen*. De bekende kranten als de Telegraaf, de Volkskrant en NRC Handelsblad en opiniebladen zoals Vrij Nederland, HP/de Tijd en Elsevier.
- overige publiekstijdschriften. Alle andere publiekstijdschriften zoals Quote en Libelle. educatieve boeken. Onderwijs-, opleidings-, cursusboeken en lesmateriaal (behalve van universiteiten).
- algemene boeken. *Algemene boeken, zoals romans, kinderboeken, biografieën, kookboeken en poëzie.*

Niet reprorechtelijke categorieën:

- officiële documenten. Paspoort, diploma's, rijbewijs, geboorte-uitreksel, bewijs van inschrijving, hypotheekakte, belastingformulieren, bank- en giroafschriften, etc.
- brochures, folders, jaarverslagen, rapporten. Brochures, bijvoorbeeld van de overheid of een cursuscentrum, folders van bijvoorbeeld een reisbureau, jaarverslagen en rapporten van bedrijven.
- interne stukken. Documenten die bestemd zijn voor intern gebruik en intern gemaakt zijn. Hierbij kan gedacht worden aan memo's, briefings, notulen en rapporten. Ook bijvoorbeeld papieren kopieën van ontvangen e-mails behoren tot deze categorie.

Aan de respondenten is apart gevraagd naar de fotokopieën gemaakt voor (strikt) privé-gebruik en voor zakelijk gebruik. Fotokopieën zijn alleen als reprorechtelijk aangemerkt wanneer deze zijn ondergebracht in de reprorechtelijke categorieën zoals hierboven omschreven, én voor zakelijke doeleinden zijn gemaakt.

Veldwerk en weging

Na afronding van de dataverzameling is het kopieergedrag in de steekproef geëxtrapoleerd naar de populatie van bedrijven. Hiervoor is gebruik gemaakt van normgegevens voor wat betreft branche en grootteklasse. In tabel 1 staan de ongewogen steekproefgegevens weergegeven.

Tabel 3 Steekproef per branche per grootteklasse.

	1-9 werknemers	10-49 werknemers	50+ werknemers	TOTAAL
• industrie, productie	3	10	53	66
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	10	7	18	35
• detailhandel food	5	1	4	10
• detailhandel non-food	18	6	5	29
• groothandel, tussenhandel	6	14	16	36
• horeca	2	4	1	7
• auto, reparatie, garagebedrijven	4	7	1	12
• transport, opslag & communicatie	2	5	13	20
• bank- en verzekeringswezen	2	2	16	20
• overige zakelijke dienstverlening	15	21	21	57
• TOTAAL	67	77	148	292

Na weging levert dit de volgende verdeling op.

Tabel 4 Naar populatie gewogen steekproef per branche per grootteklasse.

	1-9 werknemers	10-49 werknemers	50+ werknemers	TOTAAL
• industrie, productie	101.561	204.554	659.914	966.029
• bouwnijverheid, bouwinstallatie	125.918	156.258	274.103	556.280
• detailhandel food	72.987	71.854	46.364	191.205
• detailhandel non-food	307.385	120.919	57.578	485.882
• groothandel, tussenhandel	165.073	200.943	190.058	556.074
• horeca	125.965	71.986	35.534	233.485
• auto, reparatie, garagebedrijven	45.679	39.956	29.133	114.768
• transport, opslag & communicatie	57.885	82.802	164.963	305.650
• bank- en verzekeringswezen	25.378	41.753	164.258	231.389
• overige zakelijke dienstverlening	339.995	282.966	300.183	923.144
• TOTAAL	1.367.826	1.273.991	1.922.088	4.563.906

Naast deze weging, heeft binnen iedere branche een weging plaatsgevonden op basis van opleidingsniveau en het aantal uren dat per week wordt gewerkt. Na deze weging dan de steekproef op grond van deze kenmerken als representatief worden beschouwd.

Resultaten

De deelnemers hebben in de onderzochte week gemiddeld 90 kopieën gemaakt. Na extrapolatie komen wij hiermee op de volgende schatting van het kopieervolume in de onderzochte week.

Tabel 5 Schatting van het aantal kopieën in de onderzochte week.

	volume 20-24 januari
	miljoenen fotokopieën
• ondergrens 90% interval	323
• schatting	411
• bovengrens 90% interval	498

Op basis van deze schatting zijn in de periode van 20 t/m 24 januari 2003 in het Nederlandse bedrijfsleven 411 miljoen fotokopieën gemaakt. Het 90% betrouwbaarheidsinterval ligt tussen 323 en 498 miljoen fotokopieën. Deze schatting wijkt nauwelijks af van het 'hoofdonderzoek', waar gemiddeld 94 kopieën werden gemaakt en de totale schatting uitkwam op 428 miljoen.

In onderstaande tabel zijn de in de onderzochte week gemaakte kopieën in de drie nieuwe categorieën uitgesplitst. In de linkerkolom staat het percentage 'andere uitgegeven geschriften' zoals we die in het hoofdonderzoek vonden.

Tabel 6 Schatting van het aantal kopieën in de onderzochte week.

	mei 2002	januari 2003	aandeel
	%	%	
• brochures	5,1	5,1	0,80
• educatieve boeken		0,9	0,14
• algemene boeken		0,4	0,06
• totaal	5,1	6,4	1,00

Het merendeel van de kopieën die in de 'mei-meting' in andere uitgegeven geschriften vielen, komen nu in de categorie brochures terecht. Nemen we de drie nieuwe categorieën samen, dan is het totaalpercentage iets hoger dan het eerdere percentage 'andere uitgegeven geschriften'.

De verdeling over de drie nieuwe categorieën is gebruikt om de eerder onderscheiden categorie 'andere uitgegeven geschriften' nader te specificeren. Hierbij is per branche uitgegaan van het percentage andere uitgegeven geschriften zoals we dat in mei 2002 vaststelden (over het totaal dus 5,1%). Dit percentage is op een veel groter aantal waarnemingen gebaseerd, en daardoor betrouwbaarder dan de huidige schatting. Om de percentages in de drie categorieën te berekenen, is uitgegaan van het 'aandeel' zoals weergegeven in de rechterkolom van tabel 4. In onderstaand voorbeeld geven we aan hoe de percentages brochures, algemene boeken en educatieve boeken voor het bedrijfsleven als geheel.

• brochures:	5,1%	*	0,80	=	4,1%
• educatieve boeken:	5,1%	*	0,14	=	0,7%
• algemene boeken:	5,1%	*	0,06	=	0,3%
• totaal:	5,1%	*	1,00	=	5,1%

Op dezelfde manier is per branche de categorie andere uitgegeven geschriften onderverdeeld in de drie nieuwe categorieën. Daarbij is telkens uitgegaan van het percentage andere uitgegeven geschriften zoals we dat in mei 2002 vaststelden.